

UCHWAŁA NR XLIII/803/17

RADY MIASTA KATOWICE

z dnia 1 czerwca 2017 r.

w sprawie: przyjęcia sprawozdania z realizacji Miejskiego Programu „Katowicki Senior w Mieście” na lata 2016 – 2021 za 2016 rok.

Na podstawie art. 18 ust. 1 w związku z art. 6 ust. 1 i art. 7 ust. 1 pkt. 19 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 z późn. zm.) oraz Uchwały nr XXIV/482/16 Rady Miasta Katowice z dnia 26 kwietnia 2016 r. w sprawie Miejskiego Programu „Katowicki Senior w Mieście” na lata 2016 - 2021.

**Rada Miasta Katowice
uchwała:**

§1. Przyjąć sprawozdanie z realizacji Miejskiego Programu „Katowicki Senior w Mieście” na lata 2016 – 2021 za 2016 rok, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Miasta
Katowice

Krystyna Siejna

KATOWICE
dla odmiany

Załącznik do Uchwały Nr XLIII/803/17
Rady Miasta Katowice
z dnia 1 czerwca 2017 r.

**SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI MIEJSKIEGO PROGRAMU
„KATOWICKI SENIOR W MIEŚCIE”
NA LATA 2016 – 2021**

**Przyjętego Uchwałą Nr XXIV/482/16
Rady Miasta Katowice z dnia 27 Kwietnia 2016r.
w sprawie
MIEJSKIEGO PROGRAMU „KATOWICKI SENIOR
W MIEŚCIE”
NA LATA 2016-2021
za 2016 rok**

Spis treści:

I.	REALIZACJA CELÓW PROGRAMU.....	3
II.	KONTUNUACJA ZADAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ MIASTO KATOWICE NA RZECZ SENIORÓW.....	13
III.	UDZIAŁ KATOWICKICH INSTYTUCJI KULTURY W DZIAŁANIACH NA RZECZ SENIORÓW	22
IV.	UDZIAŁ MIEJSKIEGO OŚRODKA SPORTU I REKREACJI W DZIAŁANIACH NA RZECZ SENIORÓW.....	35
V.	UDZIAŁ UNIWERSYTETÓW III WIEKU.....	35
VI.	SKUTKI FINANSOWE DLA BUDŻETU MIASTA.....	36
VII.	REALIZATORZY PROGRAMU W 2016 ROKU.....	37
VIII.	WSKAŹNIKI.....	37
IX.	PODSUMOWANIE.....	37

Sprawozdanie Prezydenta Miasta Katowice

z realizacji Miejskiego Programu „Katowicki Senior w Mieście” na lata 2016 – 2021

Miejski Program „Katowicki Senior w Mieście” na lata 2016 – 2021 został przyjęty Uchwałą Nr XXIV/482/16 Rady Miasta Katowice z dnia 27 kwietnia 2016r. Adresatami programu są seniorzy miasta Katowice, którzy ukończyli 60 rok życia. Głównym celem programu jest podniesienie oraz poprawa jakości życia mieszkańców miasta Katowice, którzy ukończyli 60 rok życia, poprzez zapewnienie tym osobom dostępu do odpowiednich form wsparcia.

Realizacja różnorodnych projektów w ramach w/w programu miała na celu m.in:

- przeciwdziałanie osamotnieniu i marginalizacji osób starszych,
- zagospodarowanie czasu wolnego osobom po zakończeniu aktywności zawodowej (m.in. poprzez: rozwijanie umiejętności i indywidualnych zainteresowań),
- zwiększenie aktywności i uczestnictwa ludzi starszych w życiu społecznym,
- działalność prozdrowotna i edukacyjna,
- prowadzenie zajęć z zakresu kultury fizycznej poprzez organizację zajęć sportowych.

I. REALIZACJA CELÓW PROGRAMU.

W ramach realizacji programu zostały wyznaczone cele szczegółowe, w ramach których realizowane były następujące działania:

Cel 1. Przygotowanie do okresu własnej starości pod względem wiedzy na temat zmian fizycznych i psychicznych zachodzących podczas procesów starzenia się oraz konsekwencji określonych zachowań.

Zadania realizowane przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice:

W związku z realizacją zadań określonych w Uchwale został ogłoszony konkurs dla organizacji pozarządowych, w ramach którego wyłoniono następujące organizacje pozarządowe realizujące zadania:

1. Stowarzyszenie FAMI.LOCK, organizator „II Katowickiego Dnia Aktywnego Seniora”. 26 września 2016r. katowicki seniorzy już po raz drugi świętowali na katowickim Rynku Dzień Aktywnego Seniora. Celem drugiego dnia spotkania na katowickim Rynku było wspólne, radosne zmanifestowanie obecności seniorów w przestrzeni miasta. W trakcie obchodów w atmosferze wspólnej zabawy seniorzy wysłuchali koncertu zespołu „Antyki” - współtwórców telewizyjnego programu „Sobota w Bytkowie”, ponadto z plenerowym widowiskiem wystąpił Teatr Gry i Ludzie. W niebo wleciały kolorowe balony. Seniorzy mieli także możliwość zapoznania się z ofertą Partnerów programu „Aktywni Seniorzy”. Na każdego uczestnika czekał słodki poczęstunek oraz tradycyjny śląski krupniok. W godzinach popołudniowych odbyły się imprezy towarzyszące tj. kino, teatr, dancing. Szacunkowa liczba osób uczestniczących w zadaniu – 1400, kwota dotacji: 24 080,00 zł.

2. Stowarzyszenie FAMI.LOCK - „Centrum spotkań w centrum Katowic”. Zadanie miało na celu stworzenie w ścisłym centrum miasta Katowice stałego miejsca spotkań katowickich seniorów. Seniorzy spotykali się 4,5 razy w miesiącu na specjalnie im dedykowanych

spotkaniach tematycznych m.in. warsztaty folklorystyczne, gry planszowe, spotkania z ciekawymi ludźmi, warsztaty teatralne. Szacunkowa liczba osób uczestniczących w zadaniu – 500, kwota dotacji: 20 000,00 zł.

3. Stowarzyszenie Artystyczne SILESIA ARTPROM - „Katowicka Senioriada”, realizacja tego zadania była odpowiedzią na wnioski katowickich seniorów, w tym Rady Seniorów Miasta Katowice. Organizowane były biesiady dla seniorów, w ramach, których odbywały m.in. spotkania z muzyką – wspólne śpiewanie i nauka piosenki przewodniej, wieczorek taneczny, występy artystów, spotkania z dietetykiem, spotkanie andrzejkowe, mikołajkowe oraz opłatek dla seniora. Spotkania te cieszyły się bardzo dużym powodzeniem wśród katowickich seniorów. W ciągu 2016 roku w zadaniu udział wzięło ok. 500 seniorów, kwota dotacji 18 000,00 zł.

4. Polskie Forum Edukacji Europejskiej oraz Stowarzyszenie Regionalne Centrum Wolontariatu - „Wtorkowe spotkania dla seniorów”, zadanie polegało na organizacji cyklicznych spotkań dla seniorów obejmujących szeroką tematykę tj. warsztaty rekreacyjno – sportowe z trenerem, spotkania z dietetykiem, spotkania międzypokoleniowe, warsztaty kulinarne, wieczór z poezją. Liczba odbiorców zadania 20, kwota dotacji 2 920,00 zł.

5. Po raz drugi opracowany został Informator dla seniorów, który zawiera całościową informację nt. oferty działań podejmowanych w mieście Katowice na rzecz katowickich seniorów. Informator wydano w 5 000 szt. egzemplarzy. Został on przekazany do środowisk senioralnych m.in. poprzez organizacje pozarządowe działające na rzecz seniorów.

6. Śląskie Stowarzyszenie Alzheimerowskie, Katowice, ul. Ks. Wilczewskiego 5 – “Dom SENIOR” - spotkania w miłej atmosferze, możliwość skorzystania z porad specjalistów z dziedziny medycyny i rehabilitacji. Liczba odbiorców zadania 20 osób, kwota dotacji 13 500,00 zł.

7. Stowarzyszenie “Kobiety Śląska”, Katowice, ul. Kordeckiego 2/2 – spotkania okolicznościowe, poradnictwo prawne, socjalno – rodzinne oraz poradnictwo psychologiczne. Z projektu skorzystało 268 seniorów, kwota dotacji 9 000,00 zł.

Zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach:

1. Edukacja społeczeństwa na temat procesów starzenia się i jego konsekwencji:

W ramach grupy wsparcia „Radość życia – Wszystko mogę” realizowanego przez Terenowe Punkty Pomocy Społecznej nr 8 i nr 9 przy udziale psychologów Centrum Poradnictwa Psychologicznego Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach prowadzone były warsztaty, których celem była poprawa funkcjonowania i współpracy członków grupy, zwiększenie otwartości, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa i wzrost poczucia własnej wartości a w konsekwencji zwiększenie satysfakcji z własnego życia.

Cel 2. Zmiana stylu życia w sferze zdrowia psychicznego, aktywności intelektualnej, odżywiania, rytmu dnia, rekreacji, higieny ciała i unikania zachowań ryzykownych pod względem zdrowotnym.

Zadania realizowane przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice:

1. Program profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku – etap podstawowy

Program profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku skierowany był do mieszkańców Katowic, którzy w danym roku kalendarzowym kończyli 60, 61, 62 oraz 75, 76 i 77 lat. Mogli oni skorzystać z szeregu bezpłatnych badań, w tym m.in. pomiar poziomu glukozy we krwi, poziomu hemoglobiny glikowanej HbA1 czy poziomu TSH, badanie sprawności pamięci, sprawności fizycznej czy też wzroku i słuchu.

Wyniki badań były interpretowane przez lekarzy, którzy wystawiali ewentualne skierowania do dalszej diagnostyki w ramach powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego do poradni specjalistycznych (geriatrycznych, endokrynologicznych, neurologicznych, chirurgicznych, onkologicznych, schorzeń sutka, okulistycznych, foniatrycznych, diabetologicznych) lub leczenia w szpitalnych oddziałach specjalistycznych.

Mieszkańcy, u których stwierdzono niesprawność ruchową, otrzymali możliwość wzięcia udziału w zajęciach rehabilitacyjnych finansowanych przez miasto Katowice w ramach II etapu Programu.

W 2016 roku realizatorami badań były następujące podmioty wybrane w otwartym konkursie ofert:

- Medyczne Centrum Specjalistyczne Polimed Sp. z o. o. z siedzibą w Katowicach przy ul. Sandomierskiej 4/3 - umowa na kwotę 1 500,00 zł,
- NZOZ Praktyka Lekarza Rodzinnego Elżbieta Kelm z siedzibą w Katowicach przy ul. Powstańców 8/1 – umowa na kwotę 9 600,00 zł,
- PROF-MED Przychodnia Medycyny Pracy i Profilaktyki Zdrowotnej Sp. z o.o. z siedzibą w Katowicach przy ul. Żelaznej 1 - umowa na kwotę 5 900,00 zł,
- EMC Silesia Sp. z o. o. z siedzibą w Katowicach przy ul. Morawa 31 - umowa na kwotę 4 340,00 zł,
- Falck Medycyna Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie przy ul. Olbrachta 94 - umowa na kwotę 900,00 zł.

łącznie na realizację etapu podstawowego Programu w 2016 roku przeznaczono środki finansowe w wysokości 22 240,00 zł. W ramach zawartych umów objęto badaniami profilaktycznymi w ramach etapu podstawowego 196 osób.

2. Program profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku – etap rehabilitacyjny

Z etapu rehabilitacyjnego Programu mogli skorzystać mieszkańcy Katowic, którzy wzięli udział w etapie podstawowym, w którym stwierdzono u nich niesprawność ruchową. Rehabilitacja ruchowa była prowadzona w grupach nie większych niż 10 osobowe w cyklach 16 spotkań, które odbywały się 2 razy w tygodniu po 1 godzinie zegarowej. Uczestnicy ponosili symboliczną opłatę w wysokości 2 zł za 1 godzinę zegarową zajęć. Każdy uczestnik podlegał kwalifikacji do udziału w zajęciach przez lekarza specjalistę z zakresu rehabilitacji.

Realizatorami etapu rehabilitacyjnego były następujące podmioty wybrane w otwartym konkursie ofert:

- „Fizjo-Med II” Sp. z o. o. z siedzibą w Katowicach przy ul. Żelaznej 1 - umowa na kwotę 6 480,00 zł,
- EMC Silesia Sp. z o. o. z siedzibą w Katowicach przy ul. Morawa 31 - umowa na kwotę 3 900,00 zł.

Łącznie przeznaczono na ten cel kwotę **10 380,00 zł**. W okresie sprawozdawczym z cyklu zajęć rehabilitacyjnych skorzystało **42 mieszkańców**.

3. Program profilaktyki zachorowań na grypę „Słoneczna Jesień”

Grypa jest ostrą, bardzo zakaźną chorobą układu oddechowego, przebiega z gorączką, kaszlem i ogólnym osłabieniem. Zarażenie grypą następuje drogą kropelkową, choroba ta przenosi się z osoby na osobę. W pewnych sytuacjach może stanowić zagrożenie dla zdrowia, a nawet życia. Dane WHO wskazują, że grypa jest istotnym problemem zdrowotnym, choruje na nią na świecie ok. 5-25% populacji, umiera 500 000 do 1 000 000 osób rocznie. Większość zgonów dotyczy pacjentów w wieku powyżej 65 roku życia. Główną przyczyną zgonu z powodu zarażenia wirusem grypy nie jest sama choroba, ale występujące po niej powikłania. Do najczęstszych powikłań grypy należą: zapalenie płuc, zapalenie oskrzeli, zapalenie mięśni (w tym mięśnia sercowego), zapalenie spojówek, zapalenie ucha środkowego, ostra niewydolność nerek, zaostrzenie przebiegu astmy i POChP, nasilenie zmian otępiennych u osób starszych.

W obliczu ciągłego zagrożenia tą chorobą oraz licznymi groźnymi dla życia i zdrowia jej powikłaniami, celem jest szczepienie osób starszych, z osłabioną odpornością i schorzeniami przewlekłymi. Dlatego też miasto Katowice w trosce o zdrowie swoich mieszkańców od wielu lat finansuje szczepienia ochronne p/grypie dla osób w wieku powyżej 65 roku życia.

Realizatorami akcji szczepień p/grypie w 2016 roku było 16 podmiotów wykonujących działalność leczniczą, wybranych w drodze II otwartego konkursu ofert, które realizowały Program w punktach szczepień na terenie różnych dzielnic Katowic. Rozpoczęcie akcji szczepień nastąpiło 19 września 2016 r. Szczepieniami objęto łącznie 2287 mieszkańców, z tego 212 w domach pomocy społecznej i zakładach opiekuńczo-leczniczych na terenie Katowic. Łącznie na ten cel wydatkowano kwotę 74 159,00 zł.

4. „Sprawni do 100 lat – PROGRAM ORTO-VISION”

Był to program edukacyjno-profilaktyczny realizowany przez Fundację „Pamięć i Pomoc” im. dr. Edmunda Gryglewicza z siedzibą w Katowicach, skierowany do mieszkańców powyżej 55 roku życia. Jego celem była edukacja zdrowotna mieszkańców Katowic oraz popularyzacja wiedzy na temat profilaktyki u chorych z cukrzycą i osteoporozą. Uczestnicy programu, którzy chorują na cukrzycę, mieli wykonywane badanie oczu oraz stanu siatkówki, natomiast uczestnicy zagrożeni osteoporozą mieli przeprowadzane badanie densytometryczne, czyli badanie pomiaru gęstości kości. Badaniom towarzyszyła interpretacja wyniku przez specjalistę oraz zalecenia do ewentualnego leczenia. W wyniku realizacji programu wyłoniono osoby z nieuleczalną lub źle leczoną osteoporozą oraz osoby zagrożone trwałym uszkodzeniem wzroku z powodu niewiedzy o istnieniu uszkodzeń siatkówki, towarzyszącym

cukrzycy. Łącznie objęto badaniami i edukacją zdrowotną 107 mieszkańców Katowic. Na wykonanie tego zadania w 2016 roku przekazano dotację ze środków budżetu miasta Katowice w wysokości 8 000,00 zł.

5. Punkt Informacji Senioralnej "Bursztynowy Telefon"

Zadanie było realizowane przez Fundację "Pamięć i Pomoc" im. dr. Edmunda Gryglewicza, Katowice, ul. Bpa Herberta Bednorza 19. Zadanie skierowane do mieszkańców Katowic, którzy ukończyli 60 rok życia. Seniorzy mogli skorzystać z bezpłatnych porad specjalistów: lekarza geriatry, pielęgniarki geriatrycznej, rehabilitanta oraz psychologa. Liczba odbiorców zadania 123 osoby, kwota dotacji 10 000,00 zł.

Zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach:

1. Inicjowanie i wspieranie zajęć rekreacji ruchowej dla seniorów, w tym imprez sportowych dla aktywnych seniorów:

W ramach powyższych działań prowadzona była ogólna rehabilitacja ruchowa dla podopiecznych Dziennych Domów Pomocy Społecznej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach przekazał otrzymane z Urzędu Miasta Katowice bilety na mecze Mistrzostw Świata w hokeju na lodzie zainteresowanym podopiecznym dziennych domów pomocy społecznej w miesiącu kwietniu 2016r.

Pracownicy socjalni MOPS Katowice zachęcali do udziału w V Kongresie Obywatel Senior, który odbył się w dniach 8-9.05.2016r. w Parku Śląskim w Chorzowie. Jednym z tematów był blok tematyczny pt. „Senior na sportowo”.

W ramach działań na rzecz integracji międzypokoleniowej seniorów odbyły się następujące spotkania dzieci uczęszczających do Świetlic Specjalistycznych MOPS Katowice z seniorami:

- obchody Dnia Babci i Dziadka w Schronisku dla bezdomnych kobiet i kobiet z dziećmi,
- przygotowanie laurek i upominków dla swoich babć i dziadków przez dzieci uczęszczające do Świetlicy Specjalistycznej nr 3,
- Spartakiada Sportowa „Zimowa” (w dniu 24.02.2016r.) oraz „Letnia” (w dniu 23.08.2016r.), w trakcie której dzieci ze świetlicy i seniorzy uczęszczający do Dziennego Domu Pomocy Społecznej nr 7 w grupach mieszanych rywalizowały ze sobą w zabawach i konkurencjach quizowo-sportowych,
- Obchody XXI lecia Dziennego Domu Pomocy Społecznej nr 5 (w dniu 21.05.2016r.), podczas których wręczony został prezent przygotowany przez wychowanków Świetlicy Specjalistycznej nr 4, dzieci wraz z seniorami brały udział w różnych konkursach,
- projekt „Młodzi Podróżnicy w poszukiwaniu źródeł dobrego wychowania” Banku Dziecięcych Uśmiechów – Banku Zachodniego WBK (w dniu 25.08.2016r.) w ramach którego dzieci wraz z seniorami Dziennego Domu Pomocy Społecznej nr 5 brały udział we wspólnych grach i zabawach integrujących dotyczących dobrego wychowania oraz wzajemnego szacunku,
- Dzień Otwarty Dziennego Domu Pomocy Społecznej nr 5 (w dniu 28.09.2016r.), w trakcie którego dzieci uczestniczyły z seniorami we wspólnych grach i konkursach,

- występy jasełkowe dla mieszkańców Domu Pomocy Społecznej „Zacisze” przy ul. Traktorzystów 42 w Katowicach,
- inicjatywa lokalna pn. „Sikawka dla bajtla, jajeczko dla starki – to Wielkanoc na bagnie jak z bajki”, na osiedlu „Bagno” w dzielnicy Szopienice-Burowiec w okresie od 09.03.2016r. do 18.03.2016r., w ramach której zorganizowano cykl warsztatów plastycznych, florystycznych oraz kulturalnych.

Pracownicy socjalni Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach brali udział w V Kongresie Obywatel Senior w dniach 8-9.05.2016r. w Parku Śląskim w Chorzowie, gdzie wręczali ulotki i udzielali informacji na temat pomocy osobom starszym i niepełnosprawnym w Katowicach.

W ramach swoich działań pracownicy MOPS Katowice informowali o:

- możliwości udziału w projekcie „Od przedszkola do seniora” organizowanym przez Urząd Miasta Katowice we współpracy ze Śląskim Uniwersytetem Medycznym,
- Drugich Śląskich Dniach Zdrowia Kobiet, które odbyły się w dniu 19.09.2016r. w Śląskim Uniwersytecie Medycznym w Katowicach
- II Katowickim Dniu Aktywnego Seniora”, który odbył się w dniu 26.09.2016r. na Katowickim Rynku, którego koordynatorem było Stowarzyszenie FAMI.LOCK,
- spotkaniu profilaktycznym „STOP Oszustom”, które odbyło się w dniu 17.11.2016r. w Centrum Organizacji Pozarządowych przy ul. Kopernika 14 zorganizowanym przez Fundację Futprints.

Pracownicy socjalni rozpowszechniali również w środowisku lokalnym Informator dotyczący działań senioralnych realizowanych w mieście Katowice. Informatory trafiły m.in. do Parafii, Klubów Seniora, Spółdzielni mieszkaniowych, Przychodni i Domów Kultury.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach pozyskał z Agencji Rynku Rolnego jabłka, które zostały bezpłatnie przekazane podopiecznym Dziennych Domów Pomocy Społecznej, Domów Pomocy Społecznej, Mieszkań Chronionych, Rodzinnego Domu Pomocy w dniu 26.04.2016r.

Pracownicy socjalni MOPS Katowice informowali o możliwości skorzystania z „Programu profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku” w ramach którego osoby zainteresowane mogły wykonać różne rodzaje badań dostępnych w ramach programu wraz z interpretacją uzyskanych wyników oraz skierowaniem do dalszej diagnostyki w ramach powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego.

W ramach powyższych działań prowadzone były dla podopiecznych Dziennych Domów Pomocy Społecznej oraz Rodzinnego Domu Pomocy zajęcia grupowe w tym zebrania społeczności, grupy samopomocowe oraz grupy wsparcia. W powyższe działania wpisują się również spotkania grupy wsparcia „Radość życia – Wszystko mogę”, której jednym z głównych celów jest zapewnienie potrzeb towarzyskich oraz kulturalnych poprzez aktywizację osób starszych w tworzeniu sposobu spędzania wolnego czasu.

Cel 3. Poprawa kondycji fizycznej i zwiększenie aktywności fizycznej seniorów.

Zadania realizowane przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice:

1. W ramach poprawy kondycji fizycznej katowickich seniorów Klub Rekreacyjno Sportowy TKKF „Czarni” przy KWK „Wieczerek realizował zadanie pn. „Program Aktywny Senior”, które polegało na zapobieganiu wykluczeniu społecznemu osób starszych, organizacji czasu wolnego poprzez udział w zajęciach muzycznych oraz rekreacji ruchowej. Liczba osób 47, kwota dotacji 15 000,00 zł.

2. Program „Zdrowy i aktywny senior” był realizowany przez Fundację Bażantowo z siedzibą w Katowicach, a jego adresatami byli mieszkańcy Katowic w wieku powyżej 60 roku życia, ze szczególnym uwzględnieniem osób w wieku poprodukcyjnym, osób niepełnosprawnych i samotnych. W projekcie wzięło udział 114 osób, które w sposób regularny uczestniczyły w zajęciach rekreacyjnych i ćwiczeniach ogólnorozwojowych (fitness, tenis, basen) oraz korzystały z możliwości diagnostyki dietetycznej oraz fizjoterapeutycznej w celu określenia optymalnego rodzaju aktywności ruchowej. Ważnym elementem programu były również warsztaty o tematyce prozdrowotnej. Na wykonanie tego zadania w 2016 roku przekazano dotację w wysokości 32 422,00 zł.

3. W ramach projektu realizowanego przez Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach pn. "Od przedszkola do seniora" zorganizowano zajęcia z nordic walking dla seniorów. Zajęcia odbywały się dwa razy w tygodniu, a uczestnicy wykonywali ćwiczenia głównie na wolnym powietrzu. Zajęcia były prowadzone przez wykwalifikowaną kadrę Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach przy udziale studentów studiów stacjonarnych. Z zajęć skorzystało 150 mieszkańców. Przeznaczono na ten cel kwotę 6 857,94 zł (kwota ta dotyczy wyłącznie działań na rzecz Seniorów w ramach ww. projektu).

Zadania realizowane przez Wydział Sportu i Edukacji Urzędu Miasta Katowice:

Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA wraz z Miastem Katowice zorganizowało rajd sportowy pn. „Aktywny wypoczynek, sport i rekreacja zdrowego starzenia się seniorów – mieszkańców Katowic”. Rajd polegał na zorganizowaniu 5 wyjazdów krajoznawczych wraz z oprawą sportową mających na celu zaktywizowanie środowiska seniorów. Całość działań miała zachęcić do zmiany stylu życia oraz poprawy ogólnej kondycji psychofizycznej. Miasto Katowice przeznaczyło na ten cel 5.000 zł, z którego pokryte zostały koszty transportu seniorów – pensjonariuszy katowickich DDPS, na powyższe wycieczki. Terminy wyjazdów:

27.07. – 42 uczestników,

3.08. – 45 uczestników,

6.09. – 41 uczestników,

7.09. – 47 uczestników,

9.09. – 41 uczestników.

Zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach:

1. Promowanie inicjatyw dotyczących aktywności fizycznej wśród osób starszych prowadzących siedzący tryb życia:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach przekazał otrzymane z Urzędu Miasta Katowice bilety na mecze Mistrzostw Świata w hokeju na lodzie zainteresowanym podopiecznym dziennych domów pomocy społecznej w miesiącu kwietniu 2016r.

Pracownicy socjalni MOPS Katowice zachęcali do udziału w V Kongresie Obywatel Senior, który odbył się w dniach 8-9.05.2016r. w Parku Śląskim w Chorzowie. Jednym z tematów był blok tematyczny pt. „Senior na sportowo”.

W powyższe działania wpisują się również spotkania grupy wsparcia „Radość życia – Wszystko mogę”, której jednym z głównych celów jest poprawa sprawności funkcjonalnej i jakości życia osób starszych, a także prowadzona ogólna rehabilitacja ruchowa dla podopiecznych Dziennych Domów Pomocy Społecznej.

Cel 4. Dostosowanie usług społecznych do potrzeb oraz możliwości osób starszych.

Zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach:

1. Planowanie i organizowanie usług społecznych (w tym zdrowotnych, a także edukacyjnych, kulturalnych, transportowych i rekreacyjnych) z uwzględnieniem potrzeb osób starszych i dostosowanie ich do zainteresowań oraz możliwości osób starszych :

Powyższe działanie realizowane było w postaci spotkań grupy wsparcia „Radość życia – Wszystko mogę”, której głównym celem jest poprawa sprawności funkcjonalnej i jakości życia osób starszych i niepełnosprawnych, zapewnienie potrzeb towarzyskich oraz kulturalnych poprzez ich aktywizację w tworzeniu sposobu spędzania czasu wolnego, a także poprzez informowanie o możliwości skorzystania z „Programu profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku”, w ramach którego osoby zainteresowane mogły wykonać różne rodzaje badań dostępnych w ramach programu. Realizowany był również Program Aktywności Lokalnej Wełnowiec-Józefowiec i Dąb – w ramach którego organizowane były warsztaty rękodzielnicze, trening umiejętności społecznych oraz spotkania z animatorem w okresie od 20.01.2016r. do 16.12.2016r.

Cel 5. Zapewnienie odpowiedniej opieki nad osobami o ograniczonej samodzielności poprzez rozwój usług opiekuńczych.

Zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach:

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach realizując zapisy ustawy o pomocy społecznej daje możliwość skorzystania z pomocy w formie usług opiekuńczych, które obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dostosowanych do szczególnych

potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Cel 6. Stworzenie systemów wsparcia dla opiekunów nieformalnych, w szczególności na poziomie lokalnym.

Zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach:

1. Umożliwienie opieki długo- i krótkoterminowej nad osobą starszą na przykład w przypadku hospitalizacji opiekuna lub opieki wytchnieniowej:

W ramach systemu wsparcia istnieje możliwość skorzystania z usług opiekuńczych, specjalistycznych opiekuńczych, Dziennych Domów Pomocy Społecznej, Mieszkań chronionych, Domów Pomocy Społecznej, Rodzinnego Domu Pomocy.

W 2016r. realizowana była pomoc wolontariuszy dla osób starszych i niepełnosprawnych w ramach programu „Słonecznik”, którego głównym celem jest utrzymanie więzi społecznych i bezpieczeństwa w środowisku zamieszkania, poszerzenie kontaktów społecznych i aktywizacja osób starszych i niepełnosprawnych oraz zwiększenie poczucia bezpieczeństwa.

Cel 7. Zapewnienie bezpieczeństwa osób starszych i przeciwdziałanie stosowanym wobec nich nadużyciom.

Zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach:

1. Zwiększenie świadomości osób starszych na temat sytuacji przemocy oraz o instytucjach, do których można się zwrócić w sytuacjach doświadczenia przemocy:

Celem zwiększenia świadomości osób starszych i przeciwdziałaniu stosowanym wobec nich nadużyciom, pracownicy socjalni MOPS Katowice zachęcali do udziału w spotkaniu profilaktycznym „STOP Oszustom”, które odbyło się w dniu 17.11.2016r. w Centrum Organizacji Pozarządowych przy ul. Kopernika 14 zorganizowanym przez Fundację Futprints. W powyższe działanie wpisuje się również realizacja programu „Bezpieczna przystań – program profilaktyczno-edukacyjny”, który ma na celu ograniczenie liczby zdarzeń negatywnych, których ofiarami są osoby starsze jako grupa szczególnie predysponowana do stania się ofiarami zdarzeń kryminalnych.

Cel 8. Rozwój oferty edukacyjnej dla osób starszych w obszarach zgodnych z potrzebami.

Zadania realizowane przez Wydział Sportu i Edukacji Urzędu Miasta Katowice:

Dotacja dla Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z przeznaczeniem na edukację ustawiczną osób starszych – działalność Uniwersytetu Trzeciego Wieku. W 2016 roku podpisano umowę dotacji na 30.000 zł, z czego uczelnia wykorzystwała 29.839,96 zł. Dotacja została wykorzystana na prowadzenie wykładów i zajęć ćwiczeniowych o różnorodnej tematyce dla około 1000 słuchaczy, wycieczkę edukacyjno-krajoznawczą do Goczałkowic, wycieczkę

edukacyjno-krajoznawczą do Pieskowej Skały, wydanie gazety „Seniorzy” oraz zakup materiałów dydaktycznych i edukacyjnych dla UTW.

Na 2017 rok również podpisano umowę na 30.000 zł.

Zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach:

1. Rozwijanie oferty edukacyjnej seniorów w zakresie profilaktyki zdrowotnej:

Pracownicy socjalni MOPS Katowice informowali o możliwości skorzystania z „Programu profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku”, w ramach którego osoby zainteresowane mogły wykonać różne rodzaje badań dostępnych w ramach programu wraz z interpretacją uzyskanych wyników oraz skierowaniem do dalszej diagnostyki w ramach powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego. Zachęcali również do udziału w V Kongresie Obywatel Senior, który odbył się w dniach 8-9.05.2016r. w Parku Śląskim w Chorzowie, w ramach którego organizowane były bloki tematyczne pt. „Jedź zdrowo, prosto i dobrze” „ Zdrowy Senior” oraz „Senior na sportowo” oraz warsztaty w tym zakresie.

Cel 9. Upowszechnianie edukacji obywatelskiej.

Zadania realizowane przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice:

Śląska Fundacja Obywatelska LEX CIVIS realizowała w ramach współpracy z Wydziałem Polityki Społecznej Urzędu Miasta w Katowicach projekt pn. „Centrum Aktywności Seniorów „PORT K.11”, w ramach, którego odbywały się spotkania warsztatowe tj. fotografia, obsługa komputera, realizacja zainteresowań oraz hobby. W projekcie udział wzięło 42 seniorów, którzy uczestniczyli w 127 godzinach zajęć tematycznych, kwota dotacji 21 500,00 zł.

Zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach:

1. Rozwijanie u osób starszych kompetencji społecznych i obywatelskich, w tym motywowanie do podejmowania aktywności obywatelskiej i wolontariatu:

W 2016r. realizowana była pomoc wolontariuszy dla osób starszych i niepełnosprawnych w ramach programu „Słonecznik” Celem programu jest utrzymanie więzi społecznych i bezpieczeństwa w środowisku zamieszkania, poszerzenie kontaktów społecznych i aktywizacja osób starszych i niepełnosprawnych oraz zwiększenie poczucia bezpieczeństwa.

Cel 10. Upowszechnianie edukacji w zakresie nowych technologii.

Zadania realizowane przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice:

1. Parafia Ewangelicko – Augsburska, Katowice, ul. Warszawska 18 – zajęcia aktywizujące dla osób starszych m.in. zajęcia komputerowe, kawiarenka internetowa, spotkania przy kawie oraz wyjścia na obiekty sportowe. W projekcie udział wzięło 65 osób, kwota dotacji 15 300,00 zł.

2. Aktywny Senior w Śląskim Oddziale Fundacji Polskich Kawalerów Maltańskich w Warszawie, Pomoc Maltańska, oddział w Katowicach, spotkania dla seniorów o tematyce:

kurs pierwszej pomocy, kurs obsługi komputera, spotkania z psychologiem, prawnikiem, warsztaty wizerunku i wiele innych. W projekcie udział wzięło 20 osób, kwota dotacji 12 000,00 zł.

Cel 11. Rozwój aktywności obywatelskiej osób starszych.

Zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach:

1. Zapewnienie osobom starszym i ich rodzinom dostępu do informacji, porad prawnych, obywatelskich i konsumenckich, rzecznictwa interesów tej grupy, wsparcia psychologicznego i w postaci mediacji oraz rozwój kanałów informacyjnych i struktur poradnictwa i wsparcia:

Każda osoba starsza ma możliwość skorzystania z poradnictwa specjalistycznego w tym pomocy psychologicznej i poradnictwa prawnego świadczonego w Terenowych Punktach Pomocy Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach.

II. KONTYNUACJA ZADAŃ REALIZOWANYCH PRZEZ MIASTO KATOWICE NA RZECZ SENIORÓW.

Zadania realizowane przez Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice:

Wydział Polityki Społecznej oraz Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach w 2016 r. kontynuował zadania zainicjowane w latach ubiegłych, były to:

1. Program z zakresu polityki społecznej „Aktywni Seniorzy” wprowadzony Uchwałą Nr XL/916/13 Rady Miasta Katowice z dnia 11 września 2013r. Program jest skierowany do osób, które ukończyły 60 rok życia i są zameldowane w Katowicach. Celem programu jest podniesienie aktywności i sprawności katowickich seniorów poprzez zwiększenie dostępności do dóbr kultury, zachęcenie do uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych, sportowych i edukacyjnych. Każdemu seniorowi, który złoży wniosek o wydanie karty „Aktywnego Seniora” przysługują zniżki oraz rabaty udzielone przez samorządowe instytucje kultury, sportu, rekreacji i edukacji miasta Katowice oraz przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą. Liczba wydanych kart w 2016 roku – 1818. Kwota dotacji w 2016 roku 40 000,00 zł.

2. Działalność Rady Seniorów miasta Katowice, która ma charakter opiniodawczy, doradczy i inicjatywny dla władz miasta. Z inicjatywą powołania Rady Seniorów miasta Katowice wystąpiła Rada Miasta Katowice Uchwałą Nr XLIII/1018/13 Rady Miasta Katowice w sprawie podjęcia inicjatywy powołania Rady Seniorów Miasta Katowice. Członkowie Rady Seniorów spotykali się cyklicznie raz w miesiącu i omawiali kwestie związane z polityką senioralną. Członkowie Rady Seniorów pełnili również dyżury dla mieszkańców w każdy ostatni poniedziałek miesiąca. W dniu 4 października 2016 roku odbyło się ostatnie posiedzenie Rady Seniorów Miasta Katowice, w związku z zakończeniem dwuletniej kadencji.

3. Kawa za „złotówkę” dla seniorów – katowiccy seniorzy mają możliwość spędzania czasu w miłej atmosferze przy filiżance kawy lub herbaty za symboliczną złotówkę w następujących restauracjach:

- Spółdzielni Socjalna Mastvita w Katowicach przy ul. Mielęckiego 4,
- Restauracji Akwarium w Katowicach w Katowicach przy ul. Jana III Sobieskiego 11.

Warunkiem odebrania bonu jest okazanie dokumentu ze zdjęciem potwierdzającego datę urodzin oraz miejsce zamieszkania. Co miesiąc miasto Katowice wydawało 200 szt. bonów katowickim seniorom.

4. Program „Babcia, dziadek i ja w Katowicach” - program adresowany jest do: dziadków/babć z wnukami, w tym także do dziadków/babć pełniących funkcję rodzin zastępczych, mających pod swoją opieką wnuczeta w różnym wieku i na różnych etapach rozwoju psychospołecznego. W ramach programu za okazaniem specjalnej legitymacji dziadkowie z wnukami skorzystać mogą m.in. z bezpłatnych porad: psychologa, pedagoga; z darmowych/ulgowych wejść: na kąpieliska oraz lodowiska miejskie, na przedstawienia teatralne dla dzieci (w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum”), do Muzeum Historii Katowic, do sal zabaw („Lizy”, „Nibylandia”), czy chociażby Wesołego Miasteczka. W 2016 roku wydano 240 legitymacji.

5. Kluby Seniora w Katowicach - seniorzy miasta Katowice mogą aktywnie i ciekawie spędzać czas oraz rozwijać swoje zainteresowania w Klubach Seniora.

W programie m.in.: wyjścia na koncerty, do kina, do teatru, porady specjalistyczne w tym zdrowotne, prawne, warsztaty zajęciowe, wykłady oraz pogadanki, spotkania z ciekawymi ludźmi. Kluby Seniora znajdują się w Katowicach przy ul. Witosa 17, ul. Hetmańska 1, ul. Panewnicka 75, ul. Grażyńskiego 5, ul. Al. Korfantego 84a. Liczba osób korzystających z klubów 284 osoby, kwota dotacji 61 048,00 zł.

Zadania realizowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach:

W ramach „Siedemdziesiąt Plus” Miejskiego Programu Pomocy dla Osób Starszych i Niepełnosprawnych realizowano:

1. Usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze

Osobie samotnej, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona, przysługuje pomoc w formie usług opiekuńczych lub specjalistycznych usług opiekuńczych. Usługi opiekuńcze lub specjalistyczne usługi opiekuńcze mogą być przyznane również osobie, która wymaga pomocy innych osób, a rodzina, a także wspólnie niezamieszkujący małżonek, wstępni, zstępni nie mogą takiej pomocy zapewnić.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opiekę higieniczną, zaleconą przez lekarza pielęgnację oraz, w miarę możliwości, zapewnienie kontaktów z otoczeniem. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym.

Usługi świadczone są przez firmy, organizacje pozarządowe, osoby fizyczne, z którymi Ośrodek zawarł stosowne umowy.

Wykaz realizatorów usług, z którymi od 01.01.2016 r. zawarto umowy na podstawie ustawy prawo zamówień publicznych:

	Wykonawca	Zakres usług	Liczba osób*	Liczba godzin	Koszt (w zł)	Cena 1 godz. usług wg ostatnio obowiązującej umowy (w zł.)**	Średni koszt roboczogodz. poniesiony przez MOPS
1	Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o. Katowice, ul. Okrzei 6/16	Opiekuńcze część 1***	-	1 947,40	17 253,99	-	-
2	Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o., Katowice, ul. Okrzei 6/16	Opiekuńcze część 2***	-	2 419,30	21 096,31	-	-
3	Śląski Oddział Okręgowy PCK Katowice, ul. PCK 8	Opiekuńcze część 3***	-	1 380,47	12 672,23	-	-
4	Śląski Zarząd Wojewódzki PKPS Katowice, ul. Korfantego 84a	Opiekuńcze część 4***	-	1 257,65	10 564,25	-	-
5	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zespół Medyczno-Opiekuńczy Alicja Kluczna Dabrowa Górnicza, ul. Kościuszki 27	Specjalistyczne opiekuńcze część 1***	-	111,33	1 168,97	-	-
6	Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o., Katowice, ul. Okrzei 6/16	Specjalistyczne opiekuńcze część 2***	-	587,70	6 429,43	-	-
7	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zespół Medyczno-Opiekuńczy Alicja Kluczna Dabrowa Górnicza, ul. Kościuszki 27	Specjalistyczne opiekuńcze część 3***	-	56,64	623,04	-	-
8	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zespół Medyczno-Opiekuńczy Alicja Kluczna Dabrowa Górnicza, ul. Kościuszki 27	Specjalistyczne opiekuńcze część 4***	-	164,74	1 812,14	-	-
9	Śląski Zarząd Wojewódzki PKPS Katowice, ul. Korfantego 84a	Opiekuńcze część 1	431	83 459,88	692 667,44	8,30	8,30
10	Agencja Służby Społecznej Kościelak Spółka Jawna Warszawa, ul. Kwiatowa 7a	Opiekuńcze część 2	439	78 388,16	896 223,72	11,50	11,43
11	Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o., Katowice, ul. Okrzei 6/16	Opiekuńcze część 3	362	84 623,24	709 142,80	8,38	8,38
12	Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o., Katowice, ul. Okrzei 6/16	Opiekuńcze część 4	290	61 872,61	509 830,29	8,24	8,24
13	Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o., Katowice, ul. Okrzei 6/16	Specjalistyczne opiekuńcze część 1	37	4 388,62	45 027,25	10,26	10,26
14	Agencja Opiekuńczo-Medyczna i Handlowa Sp. z o.o., Katowice, ul. Okrzei 6/16	Specjalistyczne opiekuńcze część 2	112	24 022,64	242 997,79	10,12	10,12
15	Stowarzyszenie Pomocy Rodzinom Osób Niepełnosprawnych oraz Im Samym „Convivere” Katowice, ul. Okrzei 6/16	Specjalistyczne opiekuńcze część 3	41	4 047,20	41 183,25	10,19	10,18
16	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Zespół Medyczno-Opiekuńczy Alicja Kluczna Dabrowa Górnicza, ul. Kościuszki 27	Specjalistyczne opiekuńcze część 4	81	7 879,95	90 386,28	11,48	11,47
RAZEM:			1793	356 607,53	3 299 079,18	-	-

*W podanej liczbie osób występują przypadki, że ta sama osoba ma przyznane dwa rodzaje usług: usługi opiekuńcze i specjalistyczne usługi opiekuńcze.

**Podana cena 1 godziny usług dotyczy usług wykonywanych w dni robocze i dni wolne/święteczne oraz w godzinach nocnych

***Umowa obowiązywała do dnia 31.12.2015 r., w l'16 zapłacono za usługi wykonane w XII'15.

2. Dienne Domy Pomocy Społecznej

Dienne Domy Pomocy Społecznej są ośrodkami wsparcia przeznaczonymi dla osób samotnych lub osób w rodzinach, które z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymagają pomocy, a są jej pozbawione lub rodzina takiej pomocy nie może zapewnić.

Podopieczni korzystali z usług sieci 9 Dziennych Domów Pomocy Społecznej:

Lp.	Nazwa i adres Dziennego Domu Pomocy Społecznej	Prowadzony przez	Liczba miejsc Pobyt/ Posiłki na wynos	Liczba osób, które skorzystały z DDPS Pobyt/Posiłki na wynos	Koszt osobodnia Pobyt/ Posiłki na wynos (w zł.)	Wykonanie za I-XII.2016 r. (w zł.)
1	DDPS 2 ul. Głogowska 23	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	50/30	60/36	21,45/16,60	432 926,63
2	DDPS 5 ul. Świdnicka 35	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	45/30	55/43	24,20/17,40	456 703,16
3	DDPS 1 ul. Czecha 2	Agencja Opiekuńczo – Medyczna i Handlowa sp. z o.o.	50/20	60/26	28,10/13,00	458 152,56
4	DDPS 4 ul. Wiślana 9	Agencja Opiekuńczo – Medyczna i Handlowa sp. z o.o.	45/30	58/45	28,50/13,10	467 386,18
5	DDPS 3 ul. Tysiąclecia 45	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	37/21	46/26	26,80/14,06	357 100,10
6	DDPS 6 ul. Oblatów 24	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	98/65	120/88	28,84/14,60	984 170,40
7	DDPS 7 ul. Gliwicka 74	Katowickie Stowarzyszenie na Rzecz Osób Starszych, Niepełnosprawnych i Oczekujących Wsparcia OPOKA	41/26	62/32	26,00/14,26	388 075,28
8	DDPS ul. Brata Alberta 4	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Św. Jacka	36/20	41/36	25,00/14,60	329 249,20
9	DDPS - Dąb ul. Dębowa 23	Caritas Archidiecezji Katowickiej Ośrodek Św. Jacka	25/20	33/28	26,25/14,60	266 931,38
RAZEM:			427/262	535/360	-	4 140 694,89

Dienne Domy Pomocy Społecznej zapewniają swoim pensjonariuszom następujące rodzaje usług: pobyt w godz. 8.00 do 16.00 od poniedziałku do piątku oraz wyżywienie (śniadanie i obiad) na miejscu, posiłki na wynos, usługi higieniczne (natrysk, usługi pralnicze), terapię zajęciową, trening umiejętności, ogólną rehabilitację ruchową, porady i wsparcie psychologiczne indywidualne, grupowe zajęcia psychologa ze społecznością pensjonariuszy, grupy wsparcia, grupy samopomocowe, zebrania społeczności, imprezy organizowane na terenie i poza ośrodkiem wsparcia.

W 2016 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach otrzymał w ramach Budżetu Obywatelskiego do realizacji zadanie „Wyposażenie i uzupełnienie zużytego wyposażenia Dziennych Domów Opieki-Pomocy Społecznej w Katowicach” w ramach którego dokonano m.in. zakupu wyposażenia, mebli oraz sprzętu RTV i AGD dla 9 Dziennych Domów Pomocy Społecznej na łączną kwotę 278 714,92 zł.

3. Mieszkania chronione

Mieszkanie chronione ma za zadanie zapewnienie odpowiedniego wsparcia w środowisku i umożliwienie samodzielnego życia osobom, które ze względu na wiek, niepełnosprawność lub chorobę nie wymagają usług w zakresie świadczonym przez dom pomocy społecznej, a usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania są niewystarczające lub ze względu na warunki mieszkaniowe czy bytowe, są trudne do realizacji. Na terenie Katowic działają trzy mieszkania chronione będące jednostkami organizacyjnymi Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach:

- Mieszkanie Chronione dla osób starszych - mieści się przy ul. Łętowskiego 6a i jest przeznaczone dla 8 osób.
- Mieszkanie Chronione dla osób z upośledzeniem umysłowym - mieści się przy ul. Gliwickiej 74a i przeznaczone jest dla 7 osób z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim i umiarkowanym.
- Mieszkanie Chronione dla osób starszych lub osób niepełnosprawnych - mieści się przy ul. Łętowskiego 6a i jest przeznaczone dla 6 osób.

W okresie sprawozdawczym z usług świadczonych w mieszkaniach chronionych skorzystało:

- 9 osób w mieszkaniu chronionym dla osób starszych przy ul. Łętowskiego 6a,
- 9 osób w mieszkaniu chronionym dla osób z upośledzeniem umysłowym przy ul. Gliwickiej 74,
- 7 osób w nowym mieszkaniu chronionym dla osób starszych lub osób niepełnosprawnych przy ul. Łętowskiego 6a.

Wydatki na realizację zadania wyniosły 743 618,52 zł.

4. Domy pomocy społecznej

Świadczą usługi opiekuńcze, bytowe, wspomagające i edukacyjne, na poziomie obowiązującego standardu, osobom wymagającym całodobowej opieki z powodu wieku lub choroby. Formy i zakres usług wynikają z indywidualnych potrzeb mieszkańców z uwzględnieniem świadczeń z tytułu powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego.

W 2016 r. MOPS przeprowadził 389 postępowań administracyjnych w sprawie skierowania osób starszych i/lub niepełnosprawnych do domu pomocy społecznej, z czego:

- a) 147 osób skierowano do DPS na terenie Katowic,
- b) 184 osoby zostały skierowane do DPS położonych na terenie innych powiatów, w tym:
 - 88 osób do DPS dla osób w podeszłym wieku,
 - 54 osoby do DPS dla osób przewlekle somatycznie chorych,
 - 19 osób do DPS dla osób przewlekle psychicznie chorych,
 - 4 osoby do DPS dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie,
 - 1 osoba do DPS dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie,
 - 18 osób do DPS dla osób niepełnosprawnych fizycznie,
- c) 6 osobom odmówiono skierowania do DPS,
- d) w 52 przypadkach umorzono postępowanie z powodu zgonu osoby, bądź rezygnacji z umieszczenia.

Ruch pensjonariuszy w DPS na terenie Katowic oraz na terenie innych powiatów przedstawiał się następująco:

Dom	Liczba miejsc	Stan na dzień 31.12.2016	Zmarło lub zrezygnowało w 2016 r.	Przyjęto w 2016 r.	Liczba osób wpisanych na listę osób oczekujących	W tym liczba osób oczekujących z wydaną decyzją o umieszczeniu na dzień 31.12.2016 r.
DPS „PRZYSTAŃ” przy ul. Adamskiego 22	88	88	10	10	50	25
DPS „ZACISZE” przy ul. Traktorzystów 42	98	98	24	24	81	21
DPS „SENIOR RESIDENCE” przy ul. Pijarskiej 4	97, w tym 65 dla mieszkańców Katowic	83, w tym 18 osób spoza gminy Katowice	29, w tym 7 osób spoza gminy Katowice	29, w tym 7 osób spoza gminy Katowice	38, w tym 4 osoby oczekujące spoza gminy Katowice	11, w tym 4 osoby spoza gminy Katowice
DPS na terenie innych powiatów	-	-	95*	118	158	-

*w tym 5 osób przeniesionych do DPS na terenie Katowic

Domy Pomocy Społecznej na terenie Katowic

Dom	Liczba osób przebywających w DPS na nowych zasadach	Średni miesięczny koszt pobytu w DPS
DPS „PRZYSTAŃ” ul. Adamskiego 22	77	3 724,10 zł
DPS „ZACISZE” ul. Traktorzystów 42	89	3 519,59 zł
DPS „SENIOR RESIDENCE” ul. Pijarska 4	83, w tym 18 osób spoza gminy Katowice	3 622,00 zł – dla mieszkańców Katowic 3 800,00 zł – dla osób spoza gminy Katowice

Domy Pomocy Społecznej na terenie innych gmin

	Liczba osób, które przebywały w DPS, na nowych zasadach	Koszt pobytu mieszkańców Katowic w DPS na terenie innych gmin
DPS na terenie innych gmin	633	14 459 389,81

5. Rodzinny Dom Pomocy Społecznej

Zgodnie art.52 ust.1 ustawy o pomocy społecznej osoba wymagająca z powodu wieku lub niepełnosprawności pomocy innych osób może korzystać z usług opiekuńczych i bytowych w formie pobytu w rodzinnym domu pomocy. Dom ten dysponuje 8 miejscami. Miesięczny koszt utrzymania 1 osoby wynosi 2 450,00 zł.

W ramach swojej działalności, rodzinny dom zapewnia usługi bytowe: miejsce pobytu, wyżywienie i utrzymanie w czystości oraz usługi opiekuńcze, pomoc w korzystaniu ze świadczeń zdrowotnych, niezbędną pomoc w załatwieniu spraw osobistych, a także kontakt z otoczeniem, organizację czasu wolnego, jak również pomoc w zakupie odzieży i obuwia i niezbędnych artykułów osobistego użytku.

W 2016 roku z usług Rodzinnego Domu Pomocy Społecznej skorzystało 8 osób. Wydatki na realizację zadania wyniosły 235 200,00 zł.

6. Praca socjalna

Praca socjalna ma na celu ułatwianie kontaktów z placówkami służby zdrowia, udzielanie pomocy w korzystaniu z różnych form rehabilitacji leczniczej i społecznej, a także inicjowanie kontaktów rodzinnych, podejmowanie działań zmierzających do większego zaangażowania

rodziny w sprawowanie opieki nad osobami wymagającymi takiej pomocy, w tym zawieranie umów alimentacyjnych, porozumień na świadczenie usług, zapewnienie osobom uprawnionym usług w ramach pielęgniarstwa opieki środowiskowej, uwrażliwienie społeczności lokalnych na potrzeby osób starszych, niepełnosprawnych, rozpowszechnienie idei wolontariatu, objęcie opieką wolontarystyczną osób potrzebujących pomocy oraz skorzystanie przez osoby starsze i niepełnosprawne z przysługujących im uprawnień np. wyjazdu na turnus rehabilitacyjny, do sanatorium, w uzyskaniu odpowiedniego sprzętu rehabilitacyjnego itp.

7. Realizacja systemu wsparcia świadczeniami finansowymi w celu zaspokojenia codziennych potrzeb życiowych:

- a) ze świadczeń przyznawanych na podstawie ustawy o pomocy społecznej skorzystało 1595 osób (m.in. w formie zasiłku celowego na opał, leki, zasiłku okresowego, zasiłku stałego, usług opiekuńczych, usług Dziennego Domu Pomocy Społecznej, Domu Pomocy Społecznej).
- b) z zasiłku pielęgnacyjnego wypłacanego na podstawie ustawy o świadczeniach rodzinnych skorzystało 1435 osób, w tym 395 osób z tytułu wieku oraz 1040 osób z tytułu niepełnosprawności.
- c) z dodatku mieszkaniowego wypłacanego na podstawie ustawy o dodatkach mieszkaniowych skorzystało 712 osób, w tym 449 osób skorzystało również z dodatku energetycznego wypłacanego na podstawie ustawy Prawo energetyczne.
- d) z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych skorzystało:
 - 150 osób w formie turnusu rehabilitacyjnego,
 - 2 osoby w formie usuwania barier w komunikowaniu się,
 - 7 osób w formie dofinansowania do sprzętu rehabilitacyjnego.

8. Współpraca Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach z organizacjami pozarządowymi, fundacjami i innymi instytucjami miejskimi na rzecz realizacji celów i założeń programu.

Pracownicy socjalni w ramach realizowanego programu nawiązali również współpracę z różnymi instytucjami w celu zabezpieczenia szczególnych potrzeb mieszkańców Katowic po siedemdziesiątym roku życia.

Lp.	Rodzaj sprawy	Ilość osób
1.	Zgłoszenie z KZGM w sprawach mieszkaniowych	88
2.	Zgłoszenia ze Spółdzielni Mieszkaniowych w sprawach mieszkaniowych	33
3.	Zgłoszenia od Prywatnych Właścicieli w sprawach mieszkaniowych	24
4.	Osoby skierowane do prawnika - konsultacje prawne	153
5.	Osoby skierowane do psychologa	65
6.	Osoby objęte wolontariatem	3
7.	Osoby do objęcia wsparciem zgłoszone przez Policję	71
8.	Osoby zgłoszone do objęcia wsparciem przez inne instytucje	92

9. Profilaktyka i promocja zdrowia osób starszych.

W ramach działań programu „Siedemdziesiąt plus” informowano również klientów MOPS o możliwości skorzystania z badań profilaktycznych w ramach ochrony zdrowia. Osoby starsze mogły skorzystać z „Programu profilaktyki dla osób trzeciego i czwartego wieku”.

10. Program „Słonecznik”.

W roku 2016 realizowana była pomoc wolontariuszy dla osób starszych i niepełnosprawnych w ramach programu „Słonecznik”. Adresatami programu były osoby starsze, które z powodu swojego wieku oraz osoby niepełnosprawne, które z powodu swych ograniczeń wymagają wsparcia ze strony Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach.

Główny cel pomocy w ramach programu to:

- utrzymanie więzi społecznych i bezpieczeństwa w środowisku zamieszkania w odniesieniu do osób starszych i niepełnosprawnych,
- poszerzenie kontaktów społecznych i aktywizacja osób starszych i niepełnosprawnych,
- zwiększenie poczucia bezpieczeństwa.

Usługi wolontariuszy realizowane były bezpośrednio w środowisku na rzecz osoby starszej, niepełnosprawnej wymagającej pomocy i wsparcia.

Wolontariat na rzecz osób starszych i niepełnosprawnych	
Liczba wolontariuszy(liczba umów)	13 (17)
Liczba godzin wolontariatu	774
Oszczędności dla MOPS (w zł.)*	7 542,98

11. Grupa wsparcia „Radość życia – Wszystko mogę”

Program realizuje Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 8 w Katowicach. Spotkania grupy wsparcia odbywają się w sali Miejskiego Domu Kultury w Katowicach przy ul. Boya Żeleńskiego 83.

Celem głównym programu jest poprawa sprawności funkcjonalnej i jakości życia osób starszych i niepełnosprawnych, zapewnienie potrzeb towarzyskich, kulturalnych poprzez ich aktywizację w tworzeniu sposobu spędzania czasu wolnego. Zgodnie z założeniami programu jest to grupa otwarta, dla osób w wieku 50+, starszych lub niepełnosprawnych mieszkańców Katowic, które chcą być jeszcze aktywne i przykładem dla innych. Każda osoba w trakcie spotkań robi to, na co ma ochotę tzn. część wykonuje prace ręczne w ramach terapii zajęciowej, inni rozwiązują krzyżówki, inni z kolei uczą się obsługi komputera, komórek czy podstawowych zwrotów z języka angielskiego. W przypadku gdy dane zajęcia są typowo tematyczne, wtedy cała grupa bierze w nich udział jednocześnie. Dodatkową atrakcją jest udział w imprezach integracyjnych z młodzieżą np. z okazji Dnia Seniora, wycieczkach autokarowych itp. organizowane są też wyjścia do kina, bądź teatru, muzeów lub innych atrakcyjnych miejsc. W 2016 roku z zaproponowanych zajęć grupy skorzystało 67 osób. Program o tej samej formule realizuje Terenowy Punkt Pomocy Społecznej nr 9

w Katowicach. Spotkania grupy wsparcia odbywają się w sali Miejskiego Domu Kultury w Katowicach przy ul. Kołodzieja 42. W 2016 roku z zajęć grupy skorzystało 29 osób.

Moduł psychologiczny do programu „Radość życia – Wszystko mogę”

W 2016 roku psycholodzy CPS rozpoczęli współpracę z Panią Haliną Kanią, koordynatorem programu grupy wsparcia „Radość życia – Wszystko mogę”. Wzbogacono aktualnie istniejący program o moduł zajęć o charakterze psychologicznym. Zajęcia z psychologami odbywały się zazwyczaj raz w miesiącu w trakcie planowanych spotkań grupy wsparcia, tj. w poniedziałki w godz. 10:00-13:00.

Celem warsztatów była ogólna poprawa samopoczucia i funkcjonowania uczęszczających na zajęciach seniorów. Zajęcia dotyczyły norm i zasad panujących w grupie, komunikacji, umiejętności współpracy, tolerancji, poczucia własnej wartości, itp. Zamierzeniem osób prowadzących była poprawa funkcjonowania i współpracy członków grupy, zwiększenie otwartości, uwrażliwienie na potrzeby innych, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa, wzrost poczucia własnej wartości oraz w konsekwencji zwiększenie satysfakcji z własnego życia.

Średnia liczba uczestników zajęć w 2016 r.	40
Liczba przeprowadzonych zajęć w 2016 r.	5
Liczba godzin zajęć w 2016 r.	15

12. Miejski System Powiadamiania Ratunkowego „Sygnał życia”

W ramach realizacji celu jakim jest zwiększenie poczucia bezpieczeństwa osób starszych i niepełnosprawnych kontynuowano Miejski System Powiadamiania Ratunkowego. System ten kierowany jest do osób, które nie zawsze są w stanie porozumieć się z dyspozytorem przyjmującym zgłoszenie i udzielić informacji koniecznych do udzielenia pomocy w sytuacji zagrożenia. Uczestnik Systemu Powiadamiania Ratunkowego musi posiadać telefon stacjonarny bądź komórkowy z przyciskami, w którym zostanie zaprogramowany numer alarmowy. W sytuacji zagrożenia po naciśnięciu przycisku dyspozytor w Miejskim Centrum Ratownictwa uzyskuje informacje o konieczności udzielenia pomocy oraz dane osoby zgłaszającej.

13. „Bezpieczna przystań – program profilaktyczno-edukacyjny”

Program ma na celu ograniczenie liczby zdarzeń negatywnych, których ofiarami są osoby starsze, grupa szczególnie predysponowana do stania się ofiarami zdarzeń kryminalnych. Ze względu na czyhające nowe zagrożenia związane z rozwojem nowoczesnej technologii program ma także na celu przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu seniorów. Adresatami programu są mieszkańcy Katowic w grupie wiekowej „65+” oraz inne osoby zainteresowane przedmiotową problematyką. W ramach programu realizowane były w szczególności:

- spotkania edukacyjno – profilaktyczne mające na celu wyposażenie uczestników w alarmy osobiste, elementy odblaskowe, certyfikaty „Bezpieczny senior” oraz

wiedzę na temat zapobiegania zatruciom CO poprzez promowanie czujników tlenu węgla,

- kampanie edukacyjne w zakresie podstawowych zasad bezpieczeństwa przy zawieraniu umów i pożyczek, bezpiecznego lokowania pieniędzy, zapobiegania kradzieżom, zwłaszcza w szpitalach i placówkach służby zdrowia, oszustwom na tzw. wnuczka czy policjanta oraz bezpiecznego korzystania z Internetu,
- działania związane z upowszechnianiem wiedzy na temat bezpieczeństwa za pośrednictwem mediów, stron internetowych oraz poradnika multimedialnego „Bezpieczn@ Przyszań”, który będzie dostępny w prasie lokalnej jako dodatek w postaci płyty CD,
- działania informacyjne, związane z możliwością korzystania z pomocy wszelkich dostępnych instytucji i podmiotów działających na rzecz osób starszych.

W dniu 7 października 2016 r. Dyrektor Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Katowicach, otrzymał z rąk Komendanta Miejskiego Policji w Katowicach, gratulacje i podziękowania za pomoc wniesioną w realizację programu "Bezpieczna Przyszań". Projekt „Bezpieczna przyszań” został wybrany przez komisję konkursową MSWiA jako najlepszy projekt w kraju w obszarze zapobiegania przestępstwom przeciwko osobom starszym i reprezentował Polskę w konkursie „Europejskiej Nagrody w Dziedzinie Zapobiegania Przestępczości” (ECPA).

14. Miejski Program pomocy dla rodzin z dziećmi – „Babcia, dziadek i ja w Katowicach”

W ramach realizacji programu w 2016 roku wydano 240 legitymacji. Program adresowany jest do: dziadków/babć z wnukami, w tym także do dziadków/babć pełniących funkcję rodzin zastępczych, mających pod swoją opieką wnuczka w różnym wieku i na różnych etapach rozwoju psychospołecznego. W ramach programu za okazaniem specjalnej legitymacji dziadkowie z wnukami skorzystać mogą m.in. z bezpłatnych porad: psychologa, pedagoga; z darmowych/ulgowych wejść: na kąpieliska oraz lodowiska miejskie, na przedstawienia teatralne dla dzieci (w Śląskim Teatrze Lalki i Aktora „Ateneum”), do Muzeum Historii Katowic, do sal zabaw („Lizy”, „Nibylandia”), czy chociażby Wesołego Miasteczka.

III. UDZIAŁ KATOWICKICH INSTYTUCJI KULTURY W DZIAŁANIACH NA RZECZ SENIORÓW.

1. Śląski Teatr Lalki i Aktora „Ateneum”

Kontynuacja zadań na rzecz seniorów:

- realizacja programu „Senior 60 +”,
- realizacja programu „Babcia, dziadek i ja w Katowicach”

Uczestnictwo w ww. programach polega na udzielaniu 50% zniżki na bilety teatralne. Planuje się kontynuację tych działań w następnych latach.

Wzbogacenie oferty na rzecz seniorów :

- umożliwienie starszym widzom z dysfunkcją wzroku i słuchu odbioru spektakli teatralnych realizowanych w ŚTLiA „Ateneum”, poprzez udostępnienie sprzętu specjalistycznego (słuchawki bezprzewodowe na podczerwień), który Teatr, jako jedyny w okolicy, posiada na wyposażeniu.

Realizator: Śląski Teatr Lalki i Aktora „ATENEUM”.

Teatr w ramach programu przygotował wystawę prof. Ewy Zawadzkiej „No comment”. Wernisaż odbył się 16 grudnia 2016 r. w Galerii Ateneum ul. 3 Maja 25. Teatr oferował zniżki w ramach programu „Senior 60 +” oraz Babcia, dziadek i ja w Katowicach”, a także osobom niedosłyszącym możliwość korzystania ze słuchawek na podczerwień podczas spektakli.

Koszty realizacji: 1.113,14 zł.

2. Galeria Sztuki Współczesnej BWA

Kontynuacja zadań na rzecz seniorów:

- Warsztaty Ekspresji Twórczej: w ramach edukacji artystycznej odbywają się bezpłatne warsztaty ekspresji twórczej oraz panel dla seniorów. Głównym założeniem warsztatów jest zachęcenie do zwiększania samodzielnej aktywności twórczej. Działania, skorelowane z aktualną ekspozycją w Galerii BWA, przebiegają dwupłaszczyznowo, łącząc komplementarnie część merytoryczną z warsztatową. Stałym elementem zajęć jest prezentacja aktualnej wystawy wraz z prelekcją.
- Klub Sztuk Przy Galerii – warsztaty twórczej aktywności przeznaczone są dla seniorów, otwartych na nowe doświadczenia, chcących rozbudzić swoją kreatywność. Na spotkaniach uczestnicy zapoznają się z różnorodnymi technikami wytwarzania form artystycznych lub ich zdobienia, np. ceramika, kaligrafia, malowanie na jedwabiu, podstawy projektowania wnętrz, witraż, fotografia otworkowa, filcowanie, mozaika, decoupage, soutache, itp. Warsztaty są płatne.
- Do Sztuki Gotowi Start! - projekt edukacyjno-artystyczny, którego celem jest twórcza aktywizacja mieszkańców Katowic poprzez inicjowanie wydarzeń artystycznych w różnych zakątkach miasta. Formuła projektu jest podzielona na dwupłaszczyznowe, komplementarne działania: z jednej strony happeningi, performance, akcje przeprowadzane przez zaproszonych artystów, z drugiej: działania edukacyjno-animacyjne. Akcje mają na celu wykreowanie kontrastujących z rzeczywistością sytuacji, które zmobilizują wyobraźnię, skłonią do zastanowienia się nad kluczowymi problemami: tożsamością, kulturą, ekologią, itp. Strona edukacyjno-animacyjna projektu obejmuje działaniami m.in. osoby starsze. Seniorzy są również zapraszani na warsztaty w ramach projektu.

Realizator: Galeria Sztuki Współczesnej BWA.

W 2016 roku odbyły się 2 warsztaty ekspresji twórczej przeznaczone wyłącznie dla seniorów. W 2016 roku sprzedano 15 biletów ze zniżką 50% dla seniorów na wystawy prezentowane w Galerii BWA.

Ponadto w 2016 roku zrealizowano działania skierowane do osób dorosłych, w których uczestniczyli również seniorzy:

- Klub Sztuk Przy Galerii - w 2016 roku odbyły się 22 warsztaty,
- DO SZTUKI GOTOWI START!- w 2016 roku odbyły się 4 akcje artystyczne zrealizowane w przestrzeni miasta, w których wzięli udział m.in. seniorzy.

Instytucja nie poniosła dodatkowych kosztów w związku z realizacją zadań przeznaczonych dla seniorów.

3. Instytucja Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia”

Kontynuacja zadań na rzecz seniorów:

- koncert dla słuchaczy Uniwersytetu III wieku (500 słuchaczy),
- comiesięczne koncerty kameralne organizowane w Dziennym Domu Pomocy Społecznej nr 6 przy ul. Oblatów oraz w Bibliotece Filii nr 3 dla pensjonariuszy Dziennego Domu Pomocy Społecznej nr 7 (odbiorcy- pensjonariusze ośrodków).

Koncerty te organizowane są na terenie Katowic m.in. w domach kultury, bibliotekach, muzeach, Polskim Radio, Sali koncertowej Akademii Muzycznej, Sali kameralnej NOSPR, katowickich kościołach. Wstęp na wszystkie koncerty kameralne „Silesii” jest bezpłatny.

Realizator: Instytucja Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia”.

Instytucja Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia” w ramach Miejskiego Programu „Katowicki Senior w Mieście” na lata 2016-2021” zorganizowała w 2016 roku 11 koncertów przeznaczonych dla Katowickich Seniorów – w zakresie projektu „Czas na muzykę”.

Na projekt „Czas na muzykę” składały się następujące wydarzenia: koncert „Karnawałowe rendez-vous” (w sali koncertowej Filharmonii Śląskiej im. Henryka Mikołaja Góreckiego), koncert „Kobiety Śląska – koncert z dedykacją” (w sali Miejskiego Domu Kultury „Koszutka”), koncert w ramach akcji Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego „60+Kultura” (w sali Miejskiego Domu Kultury „Koszutka”), koncerty edukacyjne (W Dziennym Domu Pomocy Społecznej nr 6 w Katowicach).

Koszt realizacji projektu „Czas na muzykę”: 11.477 zł.

4. Muzeum Historii Katowic

Kontynuacja zadań na rzecz seniorów:

- realizacja comiesięcznego cyklu spotkań oraz wykładów o różnej tematyce,
- realizacja wycieczki dla Seniorów w ramach programu Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego „Kultura+60”.

Wzbogacenie oferty na rzecz seniorów:

- cykl koncertów muzyki dawnej - celem szczegółowym zadania jest dotarcie do seniorów z ofertą muzyki dawnej, umożliwienie odbioru kultury muzycznej osobom starszym, którym trudniej jest udać się na koncert w tradycyjnych salach koncertowych,
- cykl koncertów (m.in. zespołu „Extempore”) organizowanych wspólnie z Instytutem Muzyki i Tańca,
- oprowadzania kuratorskie realizowane w formie dostosowanej dla seniorów w celu dotarcia do osób starszych rzadziej uczestniczących w wernisażach,
- wykłady historyczne dla osób starszych.

Realizatorzy: Muzeum Historii Katowic we współpracy z Uniwersytetem Trzeciego Wieku, Instytutem Muzyki i Tańca, Śląskim Centrum Wolności i Solidarności oraz katowickimi uczelniami wyższymi.

W 2016 roku Muzeum zorganizowało następujące wydarzenia, w których uczestniczyli seniorzy:

- cykl koncertów muzyki dawnej w wykonaniu zespołu Extempore - trzy okolicznościowe koncerty muzyki dawnej. Cykl był dofinansowany dzięki pozyskanemu wsparciu z Instytutu Muzyki i Tańca w Warszawie,
- oprowadzania kuratorskie w specjalnej formie dla seniorów po wystawach czasowych „Bellmer/Visat”, „Sztuka konserwacji”, które pozwoliły na dotarcie do osób starszych, rzadziej uczestniczących w wernisażach,
- wykłady historyczne dla seniorów - wykłady historyczne dla osób starszych, który zazwyczaj nie uczestniczą tego rodzaju wydarzeniach - Muzeum przygotowało trzy cykle wykładów: prof. E. Chojeckiej, dra Zygmunta Woźniczki oraz Marcina Cyrana, a także dwie konferencje (o H. Sienkiewiczu oraz Kapłanach na Górnym Śląsku) i wykłady w ramach festiwalu Nordalia,
- Wycieczka dla Seniorów - wycieczka w ramach akcji „Weekend dla seniora” po Oddziałach Muzeum oraz Izbie Pamięci Polskiego Radia, Muzeum Kościoła Ewangelickiego.
- Koszt organizacji wydarzeń: 23.153 zł, w tym 9.000 zł ze środków z Instytutu Muzyki i Tańca w Warszawie.

5. Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach

Kontynuacja zadań na rzecz seniorów:

- coroczne imprezy skierowane do osób w wieku senioralnym organizowane w związku ze świętami oraz dniami szczególnymi: Dzień Babci i Dziadka – imprezy o charakterze integrującym dziadków i wnuki,
- Światowy Dzień Chorego – imprezy przeprowadzane w ośrodkach dla osób niepełnosprawnych i w szpitalu, Międzynarodowy Dzień Osób Starszych – imprezy integracyjne organizowane w zakładach opiekuńczo-pielęgnacyjnych, Europejski Dzień Seniora – zajęcia integracyjne dla seniorów, cykliczne imprezy:
- warsztaty umiejętności – spotkanie pań, miłośniczek szydełkowania, robótek na drutach,
- haftowania i innych technik (Filia nr 10),
- konwersatoria języka angielskiego – zajęcia prowadzone w godzinach dogodnych dla seniorów (Filie nr: 7, 12, 14, 16, 28 i 32),
- zajęcia z komputerem - „Klikam, surfuję, mailuję” – propozycja konsultacji dla osób starszych (Filia nr 3), „Seniorzy i Wirtualny Świat” – podstawy obsługi komputera dla seniorów (Filia nr 6), „Komputerowe Abecadło” – zajęcia komputerowe dla seniorów (Filia nr 7), „Kółko komputerowe dla seniorów” – zajęcia z obsługi komputera (Filia nr 13), „Nie taki komputer straszny...” – zajęcia internetowe dla seniorów

(Filia nr 14), „Komputerowe ABC” – konsultacje komputerowe dla osób starszych (Filia nr 16), „Dojrzały Internet czyli nie tylko dzieci buszują w Sieci” – warsztaty komputerowe dla dorosłych (Filia nr 23), „OPAC - znamy, korzystamy – szkolenia dla seniorów” (Filia nr 24, nr 26), „Klub Komputerowy Myszka” – nauka korzystania z komputera, Internetu (Filia nr 32), „Klub Aktywnego Internauty – warsztaty dla seniorów z obsługi komputera” (Filia nr 15), „Warsztaty komputerowe dla dorosłych” – warsztaty z podstaw obsługi komputera (Filia nr 10),

Programy i projekty specjalne:

- „Bezpieczn@ Przystań” – spotkania realizowane we współpracy z Komendą Miejską Policji (Filia nr: 3, 7, 10, 11, 12, 14, 16, 20, 22, 23, 25, 27, 28, 30, 32, 36),
- „Zdrowo-Sportowo” – cykl spotkań realizowanych w Filii nr 23, ul. Paderewskiego 65, we współpracy ze Stowarzyszeniem „Świat jest dla nas”, dla osób, które lubią aktywnie i twórczo spędzać czas wolny, rozwijać się, wzmacniać kondycję i poczucie własnej wartości,
- „Senior 60+” – projekt umożliwiający seniorom skorzystanie z porad psychologicznych (Filia nr 7),

Usługi specjalne:

- Filia nr 1 z Oddziałem Książki Mówionej przy ul. Ligonja 7 zajmuje się obsługą czytelników niewidomych i niedowidzących, którym udostępnia literaturę w formie nagrań na kasetach, płytach CD oraz w formie Czytaka; audiobooki można wypożyczać również w filiach nr: 1, 5 Mł, 9, 11, 13, 15, 25, 32, 33, 36,
- osobom starszym, którym zły stan zdrowia lub niepełnosprawność nie pozwalają odwiedzić Biblioteki osobiście, książki i prasa dostarczane są do domu (usługa prowadzona we wszystkich placówkach), a w Filii nr 34, znajdującej się w Centralnym Szpitalu Klinicznym, książki dostarczane są do łóżka pacjenta.

Realizatorzy: Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach we współpracy z Komendą Miejską Policji oraz Stowarzyszeniem „Świat jest dla nas”.

Miejska Biblioteka Publiczna w Katowicach wychodzi naprzeciw oczekiwaniom czytelników starszych, organizując najważniejsze wydarzenia i uroczystości w placówkach w pełni zaadaptowanych do potrzeb osób niesprawnych. Spośród 35 funkcjonujących filii, 22 dostosowane są architektonicznie dla osób o różnym stopniu niepełnosprawności ruchowej. Seniorzy brali udział we wszystkich imprezach skierowanych do osób dorosłych, które odbywały się w placówkach Biblioteki. Emerytom i rencistom, będącym stałymi czytelnikami, wysyłane były imienne zaproszenia na spotkania autorskie, wernisaże, spotkania podróżnicze oraz inne imprezy.

Biblioteka realizowała corocznie imprezy skierowane do osób w wieku senioralnym organizowane w związku ze świętami oraz dniami szczególnymi: Dzień Babci i Dziadka, Światowy Dzień Chorego - imprezy przeprowadzane w ośrodkach dla osób niepełnosprawnych i w szpitalu, Międzynarodowy Dzień Osób Starszych, Europejski Dzień Seniora – zajęcia integracyjne dla seniorów.

Zajęcia cykliczne, skierowane dla osób w wieku 60+:

- Warsztaty umiejętności – zajęcia dla kreatywnych miłośniczek różnych technik rękodzieła artystycznego i tradycyjnego w Filii nr 10,
- Konwersatoria języka angielskiego – zajęcia prowadzone w godzinach dogodnych dla seniorów w Filiach nr: 7, 12, 14, 16 i 32,
- Seniorzy i Wirtualny Świat – zajęcia dla seniorów obejmujące podstawy obsługi komputera, korzystania z Internetu oraz obsługi katalogu bibliotecznego OPAC, realizowane w Filiach nr: 3, 6, 7, 13, 14, 16, 15, 23, 24, 26, 32, 10.

Programy i projekty specjalne:

- Bezpieczn@ Przystań - spotkania dla osób w wieku 60+ realizowane we współpracy z Komendą Miejską Policji. Przedstawiciele Policji oraz Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Katowicach, przestrzegali przed zagrożeniami, których ofiarami stają się osoby starsze – oszustwami i wyłudzeniami, kradzieżami, zdarzeniami drogowymi. Przekazywali również podstawowe zasady bezpieczeństwa przeciwpożarowego. Realizacja w Filiach nr: 3, 7, 10, 11, 12, 14, 16, 20, 22, 23, 25, 27, 28, 30, 32, 36.
- Cykl warsztatów dla seniorów „Aktywny senior”, prowadzonych przez Fundację Cambio, w ramach projektu „Podłącz się pod aktywność” ASOS. Warsztaty odbywały się od września do grudnia 2016 r. w Filii nr 32, uczestnicy uczyli się m.in. aktorstwa, gry na bębnach czy rękodzielnictwa.

Usługi specjalne:

- Filia nr 1 z Oddziałem Książki Mówionej przy ul. Ligonja 7 obsługiwała czytelników niewidomych i niedowidzących, którym udostępniano literaturę w formie nagrań na kasetach, płytach CD oraz w formacie Czytaka. Audiobooki można było wypożyczać również w filiach nr: 5 Mł., 9, 11, 13, 15, 25, 32, 33, 36.
- Osobom starszym, którym zły stan zdrowia lub niepełnosprawność nie pozwalały odwiedzić Biblioteki osobiście, książki i prasa dostarczane były do domu (usługa prowadzona we wszystkich placówkach), a w Filii nr 34, znajdującej się w Centralnym Szpitalu Klinicznym, książki dostarczane były do łóżka pacjenta.

Aktywizowano osoby starsze do udziału w życiu kulturalnym, ułatwiając kontakty z szerszymi kręgami ludzi, pomagając w nabywaniu nowych umiejętności oraz w podtrzymywaniu dyspozycji psychicznych poprzez dobór odpowiedniej lektury.

Koszt organizacji zadań: 17.295 zł

6. Instytucja Kultury „Katowice – Miasto Ogrodów”

Kontynuacja zadań na rzecz seniorów:

- realizacja projektu Akademia Doświadczenia, którego celem jest aktywizacja seniorów z Katowic oraz budowanie pomostu łączącego katowickie pokolenia. Projekt adresowany jest wyłącznie do seniorów przebywających w domach opieki.

Celem części warsztatowej jest stworzenie odpowiedniej przestrzeni działania w domach opieki, aby trafić także do tych, którzy mają ograniczone możliwości ruchowe. Celem części wyjazdowej jest umożliwienie seniorom odwiedzenia nowo otwartych śląskich miejsc

kulturalnych, m.in. Muzeum Śląskiego i Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia oraz uczestnictwo w różnorodnych wydarzeniach kulturalnych.

W ramach projektu przewidziane są następujące zadania:

- „Muzykoterapia” (warsztaty w domach opieki wyłonionych na podstawie rekrutacji),
- Katowice JazzArt Festival 2016 (udział w koncertach w Centrum Kultury Katowice, NOSPR),
- zwiedzanie siedziby NOSPR i Muzeum Śląskiego,
- udział w koncertach Festiwalu Muzyki Świata Ogrody Dźwięków,
- warsztaty z Asi Miną w domach opieki wyłonionych na podstawie rekrutacji,
- koncert w NOSPR, w Filharmonii Śląskiej, w Operze Śląskiej,
- warsztaty wokalne - wspólne kolędowanie w Galerii Miasta Ogrodów,
- koncert kolędowy / spotkanie opłatkowe w sali koncertowej Akademii Muzycznej w Katowicach.

Realizator: Katowice - Miasto Ogrodów – Instytucja Kultury im. Krystyny Bochenek.

Druga edycja Akademii Doświadczenia odbywała się od lipca do grudnia 2016 roku. Początkowo zaplanowanych w tym czasie było dwanaście spotkań, jednak w związku z dużą ilością chętnych seniorów oraz w związku z nawiązaniem współpracy z nowymi prowadzącymi, zwiększono ilość do dwudziestu. Zakres tematyczny warsztatów: Amigurumi – japońskie szydełkowanie, Senior w kuchni, czyli zdrowe i świadome odżywianie, Pielęgnacja skóry dojrzałej oraz wizaż, Styl i szyk, czyli spotkanie ze stylistką, Spotkania z podróżnikiem, Warsztaty biżuteryjne, Wykłady pt. „Zaprzyjaźnij się ze swoim kręgosłupem”, Wykłady pt. „Stopy – lustro życia i stylu życia”. Marsz po zdrowie – kijki w dłoń – Nordic Walking.

Koszt realizacji: 20.000 zł

7. Zespół Śpiewaków Miasta Katowice „Camerata Silesia”

Koncerty dla Mieszkańców Katowic – bezpłatne koncerty organizowane i wykonywane przez Zespół Śpiewaków Miasta Katowice „Camerata Silesia”, które odbywają się na terenie Katowic.

Realizator: Zespół Śpiewaków Miasta Katowice „Camerata Silesia”.

Zespół Śpiewaków Miasta Katowice „Camerata Silesia” w roku 2016 włączył się do Miejskiego Programu „Katowicki Senior w Mieście” organizując cztery bezpłatne koncerty w ramach koncertów dla mieszkańców Katowic w Pałacu Goldsteinów. Cieszyły się one ogromnym zainteresowaniem, a znaczną część publiczności (około 80-85%) stanowili katowiccy seniorzy. Dużym udogodnieniem dla nich był fakt, że budynek jest w pełni przystosowany dla osób niepełnosprawnych.

Szczegółowy wykaz koncertów: dwa koncerty kolędowe, koncert p.t. „Od chorału po The Beatles” połączony ze spotkaniem z kompozytorem Stanisławem Fiałkowskim, z myślą

w dużej mierze o najstarszych mieszkańcach Katowic zorganizowany został wieczór pieśni patriotycznych.

Do działań w ramach Miejskiego Programu „Katowicki Senior w Mieście” można również zaliczyć koncerty wykonane dla Urzędu Stanu Cywilnego w Katowicach, które uświetniają uroczystość wręczenia jubilatom medali za długoletnie pożycie małżeńskie.

Koszt realizacji zadań: 130.650 zł.

8. Miejski Dom Kultury „Bogucice - Zawodzie”

Kontynuacja zadań na rzecz seniorów:

Dział „Bogucice:

- okolicznościowe spotkania kół seniorów z okazji karnawału, Dnia Kobiet, Dnia Seniora, Dnia Górnika oraz Świąt Wielkiej Nocy i Bożego Narodzenia,
- organizacja „Dnia Babci i Dziadka” - wielopokoleniowego spotkania seniorów z dziećmi i młodzieżą prezentującą specjalnie przygotowany program artystyczny dla babć i dziadków,
- organizacja Dni Bogucic - tradycyjnych festynów plenerowych integrujących różne pokolenia mieszkańców Bogucic (w programie koncerty plenerowe, operetka, otwarcie wystawy, turniej Skata i Remika, warsztaty tańca orientalnego),
- organizacja „Urodzin Bogucic” – okolicznościowych występów z okazji rocznicy zanotowania pierwszej wzmianki o dzielnicy Bogucice,
- cotygodniowe spotkania kół seniora (Koło nr 6 Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów, Klub Seniora „Bogucice”, Koło Emerytów i Rencistów NSZZ „Solidarność” KWK Katowice),
- cykl imprez „Barwy Ziemi”, prezentujących kultury całego świata (m.in.: koncerty, wykłady, pokazy, filmy krajoznawcze, degustacja potraw, warsztaty taneczne, językowe i artystyczne),
- warsztaty twórcze dla dorosłych w ramach cyklu „Stacja rękoDZIEŁO”,
- zajęcia komputerowe dla seniorów – cykl warsztatowych cotygodniowych zajęć, sekcja nauki języka angielskiego dla dorosłych i Sekcja Skata Sportowego, organizacja koncertów różnych zespołów muzycznych, organizacja wystaw w ramach cyklu „Pokaż się w Galerii 44a” (malarstwo, grafika, fotografia), Spotkania Koła Miłośników Historii Bogucic.

Dział „Zawodzie”

- spotkania okolicznościowe z okazji: Dnia Babci i Dziadka, Dnia Kobiet, Dnia Matki i Ojca, Barbórki, Świąt (Bożego Narodzenia czy Wielkiej Nocy),
- spotkania integracyjne organizowane w ramach: Międzynarodowego Dnia Seniora i Dnia Osób Starszych,
- Dni Zawodzia – najnowsza inicjatywa międzypokoleniowa dla społeczności zawodziankiej integrująca również grupy seniorów, angażująca ich w wiele twórczych działań,
- organizacja działalności sekcyjnej poświęconej seniorom, w tym: cotygodniowych spotkań Klubu Seniora „Zakątek” oraz cotygodniowych zajęć plastycznych dla seniorów, a także cotygodniowych spotkań szachistów i skacistów, prelekcje podróżnicze pn. „Zawodziankie Slajdowsika” angażujące seniorów do podejmowania podróżniczych wyzwań,

- cykl spotkań z zakresu profilaktyki zdrowotnej: „W zdrowym ciele zdrowy duch”,
- cykl warsztatów „Aktywny senior” (uczestnicy poznają różne techniki plastyczne oraz rękodzieło ludowe),
- cykl spotkań „Cafe Zawodzie” angażujących seniorów intelektualnie i edukacyjnie,
- cykl zajęć/warsztatów komputerowych o różnych poziomach zaawansowania zakończonych mini testem umiejętności komputerowych,
- koncerty muzyczne w zakresie różnorodnych nurtów i gatunków muzycznych,
- Salony Muzyczne prof. Tadeusza Trzaskalika,
- koncerty kameralne z cyklu „Operetka wieczorową porą”,
- wernisaże wystaw oraz wystawy organizowane w ramach cykli: „Kobieca Perspektywa” oraz „Imaginacje” w Galerii na Piętrze.

Realizator: Miejski Dom Kultury „Bogucice - Zawodzie”.

Miejski Dom Kultury „Bogucice – Zawodzie” w Katowicach w 2016 roku w zakresie zadań na rzecz seniorów zrealizował następujące przedsięwzięcia:

w Dziale „Bogucice”:

- okolicznościowe spotkania kół seniorów działających w dziale „Bogucice”: spotkanie okolicznościowe z okazji „Dnia Kobiet” koła seniorów „Bogucice”, Dzień Seniora koła nr 6 PZERiI, spotkanie z okazji Barbórki koła Seniorów NSZZ „Solidarność” KWK Katowice, spotkanie z okazji „Barbórki” Koła „Bogucice” (4 spotkania),
- impreza pn.: „Dzień Babci i Dziadka”,
- koncert Grzegorza Poloczka w ramach „Urodzin Bogucic” z okazji rocznicy zanotowania pierwszej wzmianki o dzielnicy Bogucice,
- comiesięczne imprezy dedykowane seniorom pn. „Dancing Bogucicki - arteterapia poprzez taniec dla seniorów” (7 imprez),
- cykl imprez „Barwy Ziemi” prezentujących kultury całego świata m.in.: koncerty, wykłady, pokazy, filmy krajoznawcze, degustacja potraw, warsztaty taneczne, językowe i artystyczne (3 imprezy).
- warsztaty twórcze dla dorosłych w ramach cyklu „Stacja rękODZIEŁO” (7 warsztatów),
- spotkania Koła Miłośników Historii Bogucic oraz spotkania dyskusyjne z cyklu „Café Bogucice” (9 spotkań),

W ramach działalności sekcyjnej Działu „Bogucice” w 2016 roku działały następujące koła seniorów:

- koło nr 6 Polskiego Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów: spotkania odbywają się raz w tygodniu (50 spotkań),
- klub Seniora „Bogucice” (51 spotkań),
- Koło Emerytów i Rencistów NSZZ „Solidarność” KWK Katowice (20 spotkań),
- pokopalniane koło Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Górnictwa (7 spotkań),

W ramach działalności sekcyjnej odbywają się następujące zajęcia przeznaczone dla seniorów:

- zajęcia komputerowe dla seniorów – cykl warsztatowych cotygodniowych zajęć realizowanych w kilku grupach szkoleniowych (94 zajęcia),
- sekcja Skata Sportowego (36 spotkań).

w Dziale „Zawodzie”:

- integracyjne spotkania okolicznościowe dla członków Klubu Seniora „Zakątek” w ramach prowadzonej sekcji (5 spotkań),
- impreza pn. „Dla Babci i Dziadka wystąpi nasza gromadka”,
- comiesięczne imprezy skierowane do seniorów pn. „Dancing Zawodziański - arteterapia poprzez taniec dla seniorów” (4 takie imprezy),
- warsztaty artystyczne dla seniorów pn. „Seniorzy w akcji” zakresu plastyki, rękodzieła, literatury, muzyki i poezji (8 warsztatów),
w ramach działalności sekcyjnej odbywają się następujące zajęcia przeznaczone dla seniorów:
- Klub Seniora „Zakątek” (47 spotkań sekcyjnych),
- Śląski Ludowy Zespół Śpiewaczy „Zawodzianki” (42 spotkania sekcyjnie),
- zajęcia komputerowe dla seniorów – cykl warsztatowych cotygodniowych zajęć realizowanych w podstawowej i średnio – zaawansowanej grupie zaawansowania (26 zajęć),
- sekcja plastyczna dla seniorów (35 spotkań sekcyjnych),
- sekcja Skata Sportowego (40 spotkań),
- sekcja szachowa „Caissa Bogucice – Zawodzie” (82 spotkania).

Koszt realizacji: 39.669 zł

9. Miejski Dom Kultury „Południe”

Kontynuacja zadań realizowanych na rzecz seniorów:

- Klub Seniora w Kostuchnie – organizacja przez seniorów wycieczek, wyjazdów oraz spotkań integracyjnych, m.in. Dzień Seniora (październik), spotkania świąteczne (grudzień/styczeń), Dzień Kobiet,
- Klub Seniora w Piotrowicach - cotygodniowe spotkania, których celem jest wszechstronna
- aktywizacja ludzi starszych, w formie organizowanych wycieczek, wyjazdów, spotkań integracyjnych, prelekcji czy wykładów, a ponadto porady prawne i informacje urzędowe,
- Klub Seniora w Murckach - comiesięczne spotkania o charakterze integracyjno-towarzyskim,
- uwzględniające imprezy okolicznościowe (np. spotkania opłatkowe, andrzejki itd.),
- grupa malarzy intuicyjnych „Pocoidlakogo” - grupa ma formułę otwartą, skupia osoby w różnym wieku, pracujące na różnych poziomach i mające różne oczekiwania wobec malarstwa. Uczestnicy przygotowują ekspozycje zbiorowe, wystawy indywidualne, biorą udział w corocznych plenerach malarskich (m.in. do Pszczyny i Świerklańca). Trzon grupy stanowią kobiety. Wykłady z historii i socjologii sztuki, prowadzone w grupie, pozwalają na bardziej świadome poruszanie się w obszarach współczesnej plastyki. Członkowie grupy wystawiają prace w wystawach indywidualnych, biorą udział w konkursach sztuki nieprofesjonalnej, zdobywają nagrody i wyróżnienia,
- grupa rękodzielnicza „Ażurek” - spotkania członkiń grupy służą wymianie doświadczeń w zakresie rozwijania rękodzielniczych zainteresowań. Przekazywane są również stare regionalne formy rękodzielnicze, co służy zachowaniu tradycyjnych

wzorców tkanin i koronek z południa Katowic, organizowane są kiermasze świąteczne i wystawy rękodzieła,

- Kurs Komputerowy dla Seniorów i projekt Komputer dla Seniora - zajęcia są skierowane do seniorów, którzy chcieliby poznać możliwości komputera i w praktyczny sposób je wykorzystywać,
- Klub Kolekcjonera - spotkania dla pasjonatów numizmatyki i nie tylko,
- Klub Brydżowy „Impas” – cotygodniowe spotkania, których uczestnicy to głównie seniorzy. Dwa razy w roku, w kwietniu i listopadzie, odbywają się turnieje świąteczne; cotygodniowe rozgrywki w ramach ligi brydżowej odbywają się w każdy wtorek,
- Kluby skatowe w MDK „Południe” - cykliczne rozgrywki i otwarte turnieje skata,
- spotkania chórów w MDK „Południe” - otwarte spotkania dla wszystkich miłośników śpiewu, zajęcia wokalne w formie prób zespołu, koncerty, wyjazdy integracyjne, udział w przeglądach, konkursach i festiwalach w kraju i zagranicą (chór mieszany "Słowiczek", chór męski "Hejnał", chór kameralny "Fermata"),
- Klub Miłośników Godki i Pieśni Śląskiej - spotkania odbywają się raz w miesiącu gromadząc miłośników pieśni regionalnej,
- gimnastyka dla osób starszych - zajęcia gimnastyczne adresowane do osób z dolegliwościami aparatu ruchowego, ze szczególnym uwzględnieniem kręgosłupa,
- spotkania Grupy Wsparcia w MDK „Południe” - spotkania integracyjne dla seniorów przy współpracy z MOPS Katowice, zajęcia, wycieczki, klub dyskusyjny, imprezy integracyjne,
- poradnictwo prawne dla seniorów - porady socjalne i prawne dla seniorów w trudnej sytuacji materialnej.

Wzbogacenie oferty na rzecz seniorów: Wycieczki terenowe nordic walking.

- cel szczegółowy zadania - oferta dla osób starszych, chcących aktywnie spędzić czas na świeżym powietrzu (wycieczki po najbliższej okolicy, w tym na teren parku murckowskiego, obszar rezerwatu i lasu murckowskiego),
- działania: zajęcia przewidują fachową naukę prawidłowej techniki marszu nordic walking, porady przy zakupie sprzętu.

Realizatorzy: Miejski Dom Kultury „Południe” we współpracy z Zarządem Koła Emerytów oraz Miejskim Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Katowicach.

W 2016 r. w Miejskim Domu Kultury „Południe” odbyły się następujące imprezy i spotkania, w których brali udział seniorzy: kurs komputerowy dla seniorów (32 zajęcia), zajęcia kreatywne dla seniorów, część I – Teatr (12 zajęć), Wigilia dla samotnych seniorów, kurs komputerowy dla seniorów (36 zajęć), spotkanie z okazji "Dnia Seniora".

Koszt realizacji: 12.000 zł.

10. Miejski Dom Kultury „Ligota”

Kontynuacja zadań realizowanych na rzecz seniorów:

- Studium Rysunku dla emerytów i studentów Uniwersytetu Trzeciego Wieku,
- zajęcia teatralne w ramach grupy teatralnej dla dorosłych „Reuma”,

- zajęcia ruchowe – Dance Aerobik oraz Aerobik wzmacniający, comiesięczne spotkania Koła Miłośników Śląskiej Pieśni - posiadacze kart „Aktywny Senior” w każdym miesiącu mogą
- skorzystać ze zniżki 50% przy płatności za udział w zajęciach,
- koncerty z cyklu „Niedziela z muzyką”,
- spektakle teatralne,
- wystawy malarstwa i fotografii,
- spotkania w ramach Koła Dziennikarsko-Literackiego, Grupy Samopomocowej oraz Klubu Dyskusyjnego,
- zajęcia ruchowe Hatha Yoga, Poranne Przebudzenie Taneczne, Zdrowy Kręgosłup.

Realizator: Miejski Dom Kultury „Ligota”.

W 2016 r. w Miejskim Domu Kultury „Ligota” odbyły się następujące imprezy i spotkania, w których brali udział seniorzy:

cykliczne wystawy malarstwa, rysunku lub fotografii (9 imprez), koncerty w ramach cyklu „Niedziela z muzyką” (4 imprezy), koncerty sceny Młodych Artystów (7 imprez), cykliczne spotkania z ludźmi literatury, sztuki i dziennikarstwa w ramach Koła Dziennikarsko-Literackiego i Klubu Dyskusyjnego (20 imprez), comiesięczne spotkania Samopomocowej Grupy Wsparcia (10 spotkań), przedstawienia i spektakle w wykonaniu grup teatralnych z MDK „Ligota” oraz grane przez profesjonalistów (1 impreza), imprezy plenerowe w Amfiteatrze w Parku Zadole (2 imprezy), imprezy Letnie w Amfiteatrze-Park Zadole (9 imprez), nieodpłatne warsztaty dla seniorów współorganizowane z fundacją „Cambio” (6 warsztatów).

Koszt realizacji: 87.533,31 zł

11. Miejski Dom Kultury „Szopienice - Giszowiec”

Kontynuacja zadań realizowanych na rzecz seniorów:

- działalność klubów seniora: Klub Seniora ZZ Przeróbka, Klub Emerytów i Rencistów NSZZ Solidarność KWK Staszic, Klub Seniora KWK Staszic, Klub Seniora ZZG KWK Staszic, Klub Giszowianek, Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Klub Seniora Burowiec, Klub Seniora Szopienice,
- zajęcia z ceramiki,
- Klub Gry w Remika,
- Sekcja Skata "4 Korony",
- Sekcja Skata Amicus,
- gimnastyka dla seniorów,
- Grupa Janowska - spotkania malarzy nieprofesjonalnych,
- Przegląd Widowisk Obrzędowych - Kalendarz Obrzędowy organizowany wspólnie ze Śląskim Stowarzyszeniem Miłośników Folkloru. W przeglądzie w większości biorą udział grupy obrzędowe skupiające osoby starsze z terenu całego województwa,
- zabawy taneczne klubów seniora i imprezy okolicznościowe - Andrzejki, Babski Comber, karczmy piwne i biesiady, spotkania z Mikołajem, wigilie,
- koncerty muzyki poważnej i rozrywkowej wg bieżących propozycji,

- plener malarski Grupy Janowskiej w Nikiszowcu oraz zaproszonych artystów,
- Dzień Babci i Dziadka z udziałem seniorów oraz uczniów szopienickich szkół,
- wycieczki turystyczne oraz pielgrzymki do miejsc kultu religijnego - wg bieżących planów,
- cykle prelekcji tematycznych dotyczących m.in. zdrowia, odżywiania, a także wykładów z historii Śląska oraz historycznego Giszowca w Izbie Śląskiej.

Realizatorzy: Miejski Dom Kultury „Szopienice - Giszowiec” we współpracy z Muzeum Historii Katowic oraz Śląskim Stowarzyszeniem Miłośników Folkloru.

W 2016 r. w Miejskim Domu Kultury „Szopienice-Giszowiec” odbyły się zorganizowane dla seniorów spotkania, imprezy i wydarzenia: zajęcia w pracowni ceramiki dla seniorów (30 zajęć), zajęcia w pracowni rysunku dla seniorów (24 zajęcia), spotkania Klubu Seniora w tym wydarzenia towarzyszące: zabawy karnawałowe, śniadania wielkanocne (73 spotkania), spotkania Klubu Gry w Karty (36 spotkań), gimnastyka dla seniorów (88 zajęć), spotkania Klubu Seniora ZZ „Przeróbka” (30 spotkań), spotkania Klubu Emerytów i Rencistów NSZZ „Solidarność” KWK „Staszic” (44 spotkania), spotkania Klubu Seniora KWK „Staszic” (48 spotkań), spotkania Klubu Giszowianek –Seniorki (40 spotkań), spotkania Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów, Koła nr 9 (85 spotkań), spotkania Klubu Giszowiec 1955 (44 spotkania), lekcje muzealne w Gawlikówce dla zorganizowanych grup seniorów (2 lekcje), spotkanie autorskie z Natalią Zalesiń – poetką i fotografem (1 spotkanie), „Grupa Janowska dawniej i dziś” – prelekcja multimedialna dla seniorów z historii sztuki dotycząca twórców i obecnych artystów nieprofesjonalnych Grupy (1 prelekcja), Dzień Górnik w Klubie Seniora KWK „Staszic (1 impreza), Dzień Górnik w Klubie Seniora NSZZ „Solidarność (1 impreza), Mikołaj w Klubie Seniora (1 impreza), Jasełka w wykonaniu Miejskiego Przedszkola nr 32 w Katowicach dla seniorów (1 impreza), spotkanie opłatkowe dla Seniorów 60 + (1 impreza), „Kolekcja sztuki intuicyjnej Stanisława Gerarda Trefonia” – film multimedialny Stowarzyszenia „Barwy Śląska” w Rudzie Śląskiej (1 impreza), Jasełka Parafialnego Podwórkowego Kółka Różańcowego Dzieci z Nikiszowca dla seniorów (1 impreza), Grupa Janowska (50 spotkań).

Koszt realizacji: 3.000 zł.

12. Miejski Dom Kultury „Koszutka”

Kontynuacja zadań realizowanych na rzecz seniorów:

- Salon Artystyczny – cykl spotkań z twórcami kultury, nauki i sztuki,
- Klub Podróżnika – cykl spotkań z podróżnikami połączone z pokazem zdjęć i slajdów ze zbiorów zaproszonych gości,
- Podróże ze sztuką – cykl spotkań z podróżnikiem, historykiem sztuki, pasjonatką turystyki kulturowej,
- Spotkania z muzyką – prelekcje na temat wybitnych kompozytorów połączone ze słuchaniem dzieł mistrzów,
- koncerty niedzielne „Muzyka moja miłość” w wykonaniu artystów muzyków,
- W obiektywie – cykl spotkań z kulturą różnych regionów Polski i świata,
- wieczory muzyczne – cykl koncertów muzyki klasycznej i rozrywkowej,
- Cztery Pory Roku – spotkania taneczno-integracyjne,

- Turnieje Brydża Sportowego – rozgrywki brydżowe,
- poranna gimnastyka dla seniorów – ćwiczenia poprawiające kondycję dostosowane do wieku uczestników,
- Grupa malarska „FILAR” – warsztaty malarstwa olejnego.

Realizatorzy: Miejski Dom Kultury „Koszutka” we współpracy z Instytucją Promocji i Upowszechniania Muzyki „Silesia”.

W 2016 r. w Miejskim Domu Kultury „Koszutka” odbyły się zorganizowane dla seniorów spotkania, warsztaty, koncerty: spotkania Klubu Podróżnika, Spotkania ze sztuką, Ze zdrowiem na „Ty” (14 spotkań), spotkania Salonu Artystycznego oraz Spotkania z Muzyką (15 spotkań), Koncerty niedzielne (7 koncertów), poranna gimnastyka dla Seniorów (70 zajęć), grupa malarska „FILAR” (40 zajęć), turnieje brydża sportowego (42 spotkania), W obiektywie (10 spotkań), Wieczory muzyczne (21 koncertów), Cztery Pory Roku (2 imprezy), warsztaty malarstwa i rysunku (10 warsztatów), spotkania Akademii Aktywnego Seniora (4 spotkania).

Koszt realizacji: 49.216 zł.

IV. UDZIAŁ MIEJSKIEGO OŚRODKA SPORTU I REKREACJI W DZIAŁANIACH NA RZECZ SENIORÓW.

Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji aktywnie uczestniczył w realizacji programu poprzez udzielenie ulg w ramach programu „Aktywni Seniorzy”. W 2016 roku z oferty sportowej w ramach programu skorzystało łącznie 1196 osób starszych. Poniżej szczegółowe dane:

- Podlesie – Ośrodek Sportowy „Podlesianka” – 52 osoby,
- Ligota – „ORW Zadole” – 679 osób,
- Brynów – „ORW Rolna” – 176 osób,
- Załęże – „ORW Bugla” – 15 osób,
- Śródmieście – Sala gimnastyczna „Spodek” – 21 osób, Lodowisko „Spodek” – 1 osoba (oba te obiekty zostały przekazane wraz z kompleksem Spodek firmie PTWP Event Center),
- Wełnowiec – Józefowiec – hala Sportowa Józefowska – 40 osób, OS Kolejarz – 0,
- Zawodzie – OS „Słowian” – 207 osób,
- Dąbrówka Mała – OS „Hetman” – 5 osób,
- Szopienice – OS „Szopienice” – 0,
- Janów Nikiszowiec – Lodowisko „Jantor” – 0.

V. UDZIAŁ UNIWERSYTETÓW III WIEKU.

Dotacja dla Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z przeznaczeniem na edukacji ustawiczną osób starszych – działalność Uniwersytetu Trzeciego Wieku. W 2016 roku podpisano umowę dotacji na 30.000 zł, z czego uczelnia wykorzystwała 29.839,96 zł. Dotacja została wykorzystana na prowadzenie wykładów i zajęć ćwiczeniowych o różnorodnej tematyce dla około 1000 słuchaczy, wycieczkę edukacyjno-krajoznawczą do Goczałkowic, wycieczkę

edukacyjno-krajoznawczą do Pieskowej Skały, wydanie gazety „Seniorzy” oraz zakup materiałów dydaktycznych i edukacyjnych dla UTW.

Na 2017 rok również podpisano umowę na 30.000 zł.

VI. SKUTKI FINANSOWE DLA BUDŻETU MIASTA.

Jednostka	Zadanie	Kwota w 2016r.
Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta w Katowicach we współpracy z organizacjami pozarządowymi	„Integracja i aktywizacja osób starszych, w tym kombatanatów i osób represjonowanych”	281 168,00 zł.
Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta w Katowicach we współpracy z podmiotami wykonującymi działalność leczniczą	Profilaktyka i promocja zdrowia dla osób starszych w ramach „Programu profilaktyki i promocji zdrowia dla miasta Katowice na lata 2014 – 2020”	154 058,94 zł.
Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice we współpracy z Domem Pomocy Społecznej „Senior Residence”, Katowice, ul. Pijarska 4	„Prowadzenie domów pomocy społecznej” Prowadzenie DPS dla osób w podeszłym wieku – szczególnie chorych na demencję starczą i chorobę Alzheimera	1 650 033,50 zł.
Dom Pomocy Społecznej „Przystań”, Katowice, ul. Adamskiego 22	Prowadzenie Domu Pomocy Społecznej dla osób przewlekle somatycznie chorych	4 172 526,03 zł.
Dom Pomocy Społecznej „Zacisze”, Katowice, ul. Traktorzystów 42	Prowadzenie Domu Pomocy Społecznej dla osób w podeszłym wieku	4 185 428,71 zł.
Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Katowice, ul. Jagiellońska 17	Program grupa wsparcia „Radość Życia – Wszystko Mogę”, usługi opiekuńcze, usługi w Dziennych Domach Pomocy Społecznej, usługi w mieszkaniach chronionych, opłaty za pobyt w domach pomocy społecznej na terenie innej gminy, usługi w Rodzinnym Domu Pomocy Społecznej	22 893 836,19 zł. + świadczenia finansowe w celu zaspokojenia codziennych potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych
Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice	Dotacja dla Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach z przeznaczeniem na edukację ustawiczną osób starszych – działalność Uniwersytetu Trzeciego Wieku, działania skierowane do seniorów miasta Katowice	35 000,00 zł.
Wydział Kultury Urzędu Miasta Katowice	Działania skierowane do seniorów miasta Katowice	395 106,45 zł.
Ogółem:		33 767 157,82 zł

VII. REALIZATORZY PROGRAMU W 2016 ROKU.

1. Wydział Polityki Społecznej Urzędu Miasta Katowice,
2. Wydział Edukacji i Sportu Urzędu Miasta Katowice,
3. Wydział Kultury Urzędu Miasta Katowice,
4. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Katowicach,
5. instytucje kultury miasta Katowice,
6. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Katowicach,
7. Rada Seniorów miasta Katowice,
8. Domy Pomocy Społecznej,
9. Dzielne Domy Pomocy Społecznej,
10. Uniwersytety III Wieku,
11. organizacje pozarządowe prowadzące działalność na rzecz seniorów.

VIII. WSKAŹNIKI.

1. liczba działających klubów seniora w mieście Katowice - 5,
2. liczba miejsc w klubach seniora - 180,
3. liczba uczestników w klubach seniora – 284,
4. liczba osób korzystających z ośrodków wsparcia np. z Domów Pomocy Społecznej, Rodzinnych Domów Pomocy Społecznej, Dziennych Domów Pomocy Społecznej, mieszkań chronionych – 1893,
5. liczba wydanych kart programu „Aktywni Seniorzy” – 1 818,
6. liczba realizowanych projektów dla seniorów przez organizacje pozarządowe – 18,
7. liczba osób biorących udział w zajęciach sportowych dla seniorów – 1 412,
8. liczba osób korzystających z programów profilaktycznych – 2746,
9. liczba osób, które skorzystały z oferty edukacyjnej – ok. 1000 słuchaczy,
10. liczba imprez, wydarzeń kulturalnych, w których biorą udział seniorzy – 2 538,
11. liczba seniorów uczestniczących w poszczególnych propozycjach kulturalnych – 48 332,
12. liczba uczestników Uniwersytetów Trzeciego Wieku w danym roku – ok. 1 000 słuchaczy.

IX. PODSUMOWANIE.

Realizacja Miejskiego Programu „Katowicki Senior w Mieście” na lata 2016 – 2021 zapewniła mieszkańcom – seniorom naszego miasta możliwość aktywnego udziału w życiu społecznym miasta oraz możliwość prowadzenia samodzielnego, niezależnego i satysfakcjonującego życia. Seniorzy mogli skorzystać z szerokiej oferty spędzania wolnego czasu tj. oferty sportowej, kulturalnej, edukacyjnej oraz prozdrowotnej. Działania te cieszyły się dużym zainteresowaniem i są dalej kontynuowane.

Ponadto w 2017 roku miasto Katowice będzie aplikowało o środki z europejskiego funduszu społecznego na realizację projektu pn. „Wzmocnienie systemu wsparcia osób w wieku senioralnym oraz ich środowiska rodzinnego”, skierowanego do osób starszych, mającego na celu przede wszystkim integrację społeczną osób w wieku senioralnym zamieszkujących na terenie miasta Katowice oraz upowszechnienie idei aktywnego i zdrowego starzenia się.

Grupą docelową projektu w I etapie będzie 157 osób w wieku 55 plus zamieszkujących na terenie miasta Katowice, zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Realizatorami projektu będą Miejskie Domy Kultury oraz Miejska Biblioteka Publiczna. Wartość projektu: I etap - 2 860 223 zł, źródła finansowania: 9.1.1 ZIT.

Planowane głównie działania:

1. Działania środowiskowe:

- aktywne spędzanie czasu wolnego w tym zajęcia sportowe i inne,
- realizacja inicjatyw oddolnych zgłaszanych przez seniorów i podmioty zajmujące się aktywizacją osób w wieku senioralnym,
- realizacja wspólnych przedsięwzięć z istniejącymi podmiotami działającymi na rzecz osób w wieku senioralnym,
- utworzenie strony internetowej zwiększanie dostępności informacji o formach pomocy dla osób starszych (informatory o placówkach pomocy, stowarzyszeniach, grupach wsparcia, grupach samopomocy, ofertach spędzania czasu wolnego, propagowanie nowatorskich rozwiązań w zakresie pracy z osobami starszymi itp.),
- organizacja akcji/festynu „Aktywni Seniorzy”,
- kampania promująca aktywny styl życia osób w wieku senioralnym.

2. Działania oparte o samopomoc i wolontariat:

- grupy wsparcia,
- spotkania integracyjne wspólne wyjazdy, wieczorki,
- banki czasu: wzajemna wymiana usług pomiędzy uczestnikami projektu oraz z otoczeniem społecznym (np. opieka nad dziećmi dla rodzin z otoczenia społecznego w zamian za pomoc w remontach itd.)/ lub wolontariat osób w wieku senioralnym.

3. Działania prozatrudnieniowe

- kursy zawodowe dostosowane do potrzeb uczestników,
- zajęcia aktywizacyjne pozwalające na podnoszenie kwalifikacji zawodowych dla osób w wieku produkcyjnym chcących podnieść kwalifikacje.

4. Działania edukacyjne

- treningi interpersonalne,
- kursy komputerowe dla osób w wieku senioralnym, pozwalające im na rozwój zainteresowań i komunikację interpersonalną, warsztaty edukacyjne m.in. dotyczące zdrowia,
- usługi punktu informacyjnego o prawach i uprawnieniach osób starszych gdzie prowadzone byłoby m.in. poradnictwo prawne, socjalne, zdrowotne,
- pogadanki wielotematyczne, warsztaty rozwoju zainteresowań, w tym m.in. artystycznych,
- kursy samoobrony, pogadanki z policją na temat bezpieczeństwa.

5. Działania kulturalne.

Realizacja w/w projektu pozwoli na jeszcze większe wzbogacenie oferty miasta Katowice skierowanej do osób w wieku senioralnym.